

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/20-10/27
URBROJ: 613-16-22-10
Osijek, 14. srpnja 2022.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Gospodarenje komunalnim
otpadom u trgovačkom
društvu Unikom d.o.o. za
komunalno gospodarstvo,
Osijek**

SADRŽAJ

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	6
GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU UNIKOM D.O.O. ZA KOMUNALNO GOSPODARSTVO, OSIJEK	9
Ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom	13
Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada	20
Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	31
Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu	43
Nadzor postupanja s komunalnim otpadom	59
Izobrazno-informativne aktivnosti	62
OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU UNIKOM D.O.O. ZA KOMUNALNO GOSPODARSTVO, OSIJEK	65
OČITOVANJE TRGOVAČKOG DRUŠTVA UNIKOM D.O.O. ZA KOMUNALNO GOSPODARSTVO, OSIJEK	68
Prilog 1 Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad sakupljen u okviru javne usluge za 2019. i 2020.	69
Prilog 2 Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad sakupljen u reciklažnim dvorištima za 2019. i 2020.	70

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM
OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU UNIKOM D.O.O. ZA KOMUNALNO
GOSPODARSTVO, OSIJEK

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u trgovačkom društvu Unikom d.o.o. za komunalno gospodarstvo, Osijek (dalje u tekstu: Društvo).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 30. studenoga 2020. do 14. srpnja 2022.

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti su aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

Subjekt revizije je Društvo kao davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s javnom uslugom na području Grada Osijeka te općina Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka te upravitelj odlagališta Lončarica Velika i građevine za biološku obradu otpada (kompostane) na području Grada Osijeka.

Osnovni cilj revizije je ocijeniti učinkovitost aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom u svrhu ispunjavanja preuzetih obveza na području pružanja usluge te ostvarenja planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom.

Posebni ciljevi revizije su:

- provjeriti uspostavu pravnog i planskog okvira za učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom
- ocijeniti ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom
- provjeriti uspostavu sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada u skladu s propisima
- provjeriti uspostavu odgovarajućeg i transparentnog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom koji bi sve sudionike poticao na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada
- ocijeniti uspostavu učinkovitog evidentiranja i praćenja podataka o komunalnom otpadu
- ocijeniti uspostavu učinkovitog nadzora nad gospodarenjem komunalnim otpadom
- provjeriti provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u području gospodarenja komunalnim otpadom te transparentnost i javnu dostupnost podataka o komunalnom otpadu.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije analizirana je pravna regulativa, javno objavljeni podaci o Društvu te podaci o komunalnom otpadu koje objavljuje Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) te podaci o komunalnom otpadu objavljeni na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi te stručni i drugi dostupni materijali u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom

- analizirani su podaci iz izvješća o komunalnom otpadu, odlagalištima i odlaganju otpada koje objavljuje Ministarstvo i jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu
- obavljen je uvid u informacijski sustav gospodarenja otpadom u Društvu i druge baze podataka te su analizirani navedeni podaci
- obavljani su sastanci / intervjui / elektronička prepiska s predstavnicima Društva
- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom
- pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba Društva o pojedinim aktivnostima u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u Društvu utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom. Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: pravni i planski okvir, ostvarenje planskih ciljeva, sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada, financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom, evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu, nadzor postupanja s komunalnim otpadom te izobrazno-informativne aktivnosti i javne objave podataka o komunalnom otpadu.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- **Je li gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu učinkovito?**

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Je li poslovanje Društva uspostavljeno u skladu s pravnim i planskim okvirom?
- Je li poslovanje Društva uspostavljeno tako da omogućava ostvarenje planskih ciljeva?
- Je li uspostavljeno sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada u skladu s propisima?
- Je li financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom uspostavljeno tako da sve sudionike potiče na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada?
- Je li uspostavljeno učinkovito evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu?
- Je li uspostavljen učinkovit nadzor postupanja s komunalnim otpadom?
- Provode li se izobrazno-informativne aktivnosti te objavljuju li se podaci o komunalnom otpadu na mrežnim stranicama Društva kako bi bili transparentni i javno dostupni?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti,
prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
1	2	3
1.	Pravni i planski okvir gospodarenja komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ uspostavljen je pravni okvir gospodarenja komunalnim otpadom ○ doneseni su potrebni akti i planski dokumenti za uređenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom ○ poslovnim planom Društva zasebno su planirane aktivnosti i ciljevi u vezi s gospodarenjem otpadom ○ utvrđeni su planski ciljevi u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom ○ ciljevi pridonose ostvarivanju ciljeva utvrđenih strateškim i planskim ciljevima na državnoj razini
2.	Ostvarenje ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo provodi mjere i aktivnosti predviđene planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave za koje je određen kao nositelj ili sunositelj ○ planirane aktivnosti obavljaju se u skladu s utvrđenim rokovima ○ postižu se utvrđeni ciljevi gospodarenja komunalnim otpadom ○ Društvo donosi godišnje izvještaje o poslovanju Društva ○ u godišnjim izvještajima o poslovanju iskazani su podaci vezani za djelatnost gospodarenja komunalnim otpadom
3.	Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo ispunjava propisane uvjete za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom ○ Društvo je ishodilo odgovarajuće dozvole za postupke gospodarenja otpadom ○ Društvo je upisano u propisane očevidnike za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom ○ obavljanje javne usluge utvrđeno je važećim ugovorom o koncesiji ○ Društvo obavlja javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i uslugu povezanu s javnom uslugom na području jedinica lokalne samouprave za koje je odlukama predstavničkih tijela određeno za davatelja javne usluge ○ područje i način pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada utvrđeno je odlukama nadležnih tijela jedinica lokalne samouprave
4.	Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ cijena javne usluge utvrđena je na propisani način ○ prije primjene cjenika usluga pribavljena je suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave na koju se cjenik odnosi ○ u cijenu su uključeni troškovi nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada, prijevoza i obrade otpada, troškovi nastali radom reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta, troškovi prijevoza i obrade glomaznog otpada koji se prikuplja u okviru javne usluge te vođenja propisanih evidencija i izvješćivanja u vezi s javnom uslugom ○ cijena usluge osigurava ekonomski održivo poslovanje Društva te sigurnost, redovitost i kvalitetu usluge ○ Društvo je osiguralo knjigovodstveno vjerodostojno praćenje prihoda i rashoda djelatnosti gospodarenja komunalnim otpadom i organizacijsko razdvajanje obavljanja djelatnosti ○ Društvo ostvaruje prihode od odvojeno prikupljenog otpada
5.	Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo sastavlja propisanu dokumentaciju o otpadu ○ Društvo vodi propisane evidencije o prikupljenom komunalnom otpadu i odvojeno prikupljenom komunalnom otpadu ○ vodi se elektronički Očevidnik o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO) ○ podaci u dokumentaciji o otpadu su potpuni, točni i vjerodostojni ○ podaci o otpadu dostavljaju se na propisanim izvješćima nadležnim tijelima te su dokumentirani i kontrolirani

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
6.	Nadzor postupanja s komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ provodi se upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvoli za gospodarenje otpadom ○ primjenjuju se upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i prati se njihova provedba ○ provodi se nadzor nad vođenjem dokumentacije o nastanku i tijeku otpada ○ provodi se nadzor nad dostavljanjem propisanih izvješća nadležnim tijelima
7.	Izobrazno-informativne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo provodi izobrazno-informativne aktivnosti u vezi s odvojenim prikupljanjem komunalnog otpada ○ izobrazno-informativne aktivnosti provode se kontinuirano i u dovoljnoj mjeri ○ prati se učinak provedbe izobrazno-informativnih aktivnosti ○ Društvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje informacije o lokacijama reciklažnih dvorišta i mobilnih reciklažnih dvorišta po naseljima, lokacijama spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada postavljenim na javnoj površini te područjima u kojima se spremnici za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada izravno ustupaju korisniku usluge ○ na mrežnim stranicama Društva objavljena je poveznica na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni Zakon o održivom gospodarenju otpadom i Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom ○ na mrežnim stranicama Društva objavljene su odluke jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja javne usluge za lokalne jedinice na čijem području Društvo obavlja djelatnost ○ na mrežnim stranicama Društva objavljeni su cjenici usluga za područja pojedinih jedinica lokalne samouprave ○ na mrežnim stranicama Društva istaknuta je obavijest o načinu podnošenja prigovora sukladno obvezama iz posebnog propisa kojim se uređuje zaštita potrošača

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **učinkovitim**, ako je poslovanje Društva uspostavljeno u skladu s pravnim i planskim okvirom te omogućava ostvarenje planskih ciljeva, uspostavljeno je obavljanje djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada u skladu s propisima, financiranje sustava uspostavljeno je tako da sve sudionike potiče na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, uspostavljeno je evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu i izvješćivanje, uspostavljen je učinkovit nadzor postupanja s komunalnim otpadom, provode se izobrazno-informativne aktivnosti te transparentno i javno objavljuju podaci o komunalnom otpadu na mrežnim stranicama Društva.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na gospodarenje komunalnim otpadom.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **djelomično učinkovitim** ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom i provedbu aktivnosti te su potrebna značajna poboljšanja.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom i provedbu aktivnosti te su potrebna značajnija poboljšanja, kako bi se provodili u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti.

PRAVNI I PLANSKI OKVIR GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM

Gospodarenje komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj uređeno je nacionalnim propisima, međunarodnim ugovorima i aktima EU-a te strateškim i planskim dokumentima vezanim za područje gospodarenja komunalnim otpadom.

Društvo je pri gospodarenju komunalnim otpadom obvezno postupati u skladu s propisima. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), koji je bio na snazi tijekom 2019. i 2020., utvrđene su mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada. Pod pojmom gospodarenje otpadom smatraju se djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima i nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik. Navedenim Zakonom utvrđen je sljedeći red prvenstva gospodarenja otpadom: 1. sprječavanje nastanka otpada, 2. priprema za ponovnu uporabu, 3. recikliranje, 4. drugi postupci oporabe, npr. energetska oporaba i 5. zbrinjavanje otpada.

Prema navedenom Zakonu, komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva. Biorazgradivi komunalni otpad je komunalni otpad koji u svom sastavu sadrži otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom. Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Vrste komunalnog otpada utvrđene su Pravilnikom o katalogu otpada (Narodne novine 90/15), prema kojem je otpad razvrstan u numerički označene grupe i podgrupe prema djelatnostima i tehnološkim procesima u kojima nastaje te nazivima otpada odnosno vrstama tvari ili predmeta koje imaju status otpada. Prema navedenom Pravilniku, komunalni otpad svrstan je u grupu 20, u tri podgrupe: 20 01 odvojeno sakupljeni sastojci komunalnog otpada, osim odvojeno prikupljene ambalaže iz komunalnog otpada (30 vrsta otpada), 20 02 otpad iz vrtova i parkova, uključujući otpad s groblja (tri vrste otpada) i 20 03 ostali komunalni otpad (sedam vrsta otpada, između kojih i miješani komunalni otpad), a odvojeno prikupljena ambalaža iz komunalnog otpada svrstana je u grupu 15, podgrupu 15 01 (deset vrsta otpada). Pravilnikom je svakoj vrsti otpada pridružen zapis koji označava je li otpad neopasan (N) ili opasan (O), odnosno višestruki zapis (oznaka V), koji označava da se radi o otpadu koji u određenim uvjetima može imati opasno svojstvo. Od ukupno 50 vrsta komunalnog otpada navedenog u Pravilniku, kao neopasni označeno je 19 vrsta otpada, šest vrsta otpada označeno je kao opasni otpad, a preostalih 25 vrsta označeno je višestrukim zapisom.

Prema odredbama članka 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je na svom području, između ostalog, osigurati obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s javnom uslugom te odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira i kartona, metala, stakla, plastike i tekstila, krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način propisan navedenim Zakonom i provedbenim propisima.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezana s javnom uslugom (dalje u tekstu: javna usluga), prema odredbama članka 30. navedenog Zakona, podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada i smatra se uslugom od općeg interesa. Javnu uslugu pruža davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada (dalje u tekstu: davatelj javne usluge).

Prema odredbama članka 31. navedenog Zakona, javnu uslugu mogu obavljati trgovačka društva koje osniva jedinica lokalne samouprave i u kojem drži većinski dio dionica, odnosno udjela, javne ustanove koje osniva jedinica lokalne samouprave te pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji, a davatelj javne usluge utvrđuje se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (Narodne novine 50/17, 84/19 i 14/20 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske) detaljnije je uređen sadržaj odluke o načinu pružanja javne usluge, način gospodarenja komunalnim otpadom odnosno standardi u sakupljanju komunalnog otpada u okviru javne usluge, obveze davatelja i korisnika javne usluge u vezi s odvojenim sakupljanjem komunalnog otpada (otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i glomaznog otpada), prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, način izračuna granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada, vođenje evidencije o preuzetom komunalnom otpadu te način utvrđivanja cijene javne usluge.

Prema odredbama članka 3. navedene Uredbe, kao usluga povezana s javnom uslugom utvrđeno je odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta, spremnika na javnim površinama i kod korisnika usluge te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada, a kao reciklabilni komunalni otpad otpadna plastika, otpadni metal i otpadno staklo, a kad je to prikladno i druge vrste otpada koje su namijenjene recikliranju (npr. otpadni tekstil, otpadno drvo i sl.).

Prema odredbama članaka 17., 18. i 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, planski dokumenti u gospodarenju otpadom su Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Plan sprječavanja nastanka otpada i planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te se na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom utvrđenih navedenim Zakonom i propisanih ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada, određuju mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada.

Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave, prema odredbama članka 21. Zakona, moraju biti usklađeni s odredbama Zakona, propisa donesenih na temelju Zakona i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, a između ostalog obavezno moraju sadržavati analizu i ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva, mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada, popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana, organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom te rokove i nositelje izvršenja Plana.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (Narodne novine 3/17 i 1/22), utvrđeni su ciljevi u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom koje je potrebno postići do 2022. u odnosu na 2015.

U tablici broj 2 daju se ciljevi u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom koje je potrebno postići do 2022. u odnosu na 2015. prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine.

Tablica broj 2

Ciljevi u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom koje je potrebno postići do 2022. u odnosu na 2015.

Redni broj	Cilj	Podcilj	Opis
1.	Cilj 1: Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5,0 %
		Cilj 1.2.	Odvojeno prikupiti 60,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i drugo)
		Cilj 1.3.	Odvojeno prikupiti 40,0 % mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4.	Odložiti na odlagališta manje od 25,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Cilj 5: Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		

Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz svibnja 2017., prihvaćen je operativni dokument (tablica) Implementacija Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine, kojim su kao količinski ciljevi u vezi s komunalnim otpadom planirani: smanjiti ukupnu količinu komunalnog otpada u 2022. na najviše 1 571 222 t, odvojeno prikupiti 942 733 t komunalnog otpada (papir, karton, staklo, plastika, biootpad, glomazni otpad), od čega 201 116 t biootpada. Nakon upućivanja reciklata na reciklažu, energetske uporabe dijela otpada te proizvodnje komposta ili digestata, za odlaganje je planirano 222 014 t. Navedenim dokumentom utvrđene su i aktivnosti, programi i projekti za provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine te su određeni nositelji i sunositelji aktivnosti i izvori financiranja.

Prema operativnom dokumentu Implementacija Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine, kao jedna od aktivnosti za provođenje mjera za unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom, odnosno za realizaciju cilja odvojeno prikupiti 60,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i drugo) planirano je u Točki 4.16. unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja suhih reciklata za Osječko-baranjsku županiju ukupnog kapaciteta za odvajanje i sortiranje od 33 000 t godišnje. Kao nositelji aktivnosti određene su jedinice lokalne samouprave, a kao sunositelji jedinice regionalne samouprave i Ministarstvo, a realizacija je planirana do konca 2020. Do vremena obavljanja revizije projekt nije realiziran. Kao aktivnost za realizaciju cilja odložiti na odlagališta manje od 25,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada, za Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju planirana je u Točki 15.8. priprema projekta i izgradnja Centra za gospodarenje otpadom Orlovnjak, za obradu ne više od 60 000 t miješanog komunalnog otpada godišnje, koje postrojenje mora biti projektirano na način da se koriste najsuvremenije tehnologije, koje će se u budućnosti prilagoditi obradi odvojeno sakupljenih frakcija otpada, uključujući i biorazgradivi otpad, kako bi se povećala stopa recikliranja i biološke obrade komunalnog otpada. Kao nositelji aktivnosti u provedbi projekta određene su Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska županija te Ministarstvo kao sunositelj, a projekt je planirano realizirati do konca 2022.

GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU UNIKOM D.O.O. ZA KOMUNALNO GOSPODARSTVO, OSIJEK

Javno poduzeće Unikom Osijek osnovano je odlukom Skupštine Općine Osijek od 27. ožujka 1991., a na temelju zaključenog društvenog ugovora od 17. ožujka 1998. te izmjena i dopuna društvenog ugovora od 11. svibnja 1998. izvršena je promjena oblika organiziranja javnog poduzeća u trgovačko društvo i usklađivanje općih akata i temeljnog kapitala. Na temelju navedenog, trgovačko društvo Unikom d.o.o. za komunalno gospodarstvo, Osijek upisano je u sudski registar 19. svibnja 1998. Temeljni kapital Društva je 64.011.100,00 kn, a sjedište Društva je Ružina 11a, Osijek. Osnivači Društva su Grad Osijek s udjelom od 82,69 % u temeljnom kapitalu Društva, Općina Čepin s udjelom od 5,93 %, Općina Erdut s udjelom od 4,92 %, Općina Ernestinovo s udjelom od 2,31 %, Općina Antunovac s udjelom od 2,05 %, Općina Vladislavci s udjelom od 1,14 %, Općina Vuka s udjelom od 0,62 % i Općina Semeljci s udjelom od 0,34 % u temeljnom kapitalu Društva.

Tijela Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu čine predstavnici osnivača i sastoji se od osam članova. Nadzorni odbor sastoji se od pet članova, od kojih Grad Osijek ima tri člana, ostali osnivači jednog zajedničkog člana te zaposlenici jednog člana. Upravu čine tri člana, od kojih je jedan predsjednik Uprave. Predsjednik Uprave Društva od 11. srpnja 2017. do 26. srpnja 2021. bio je Davor Vić, od 26. srpnja 2021. do 10. veljače 2022. predsjednik Uprave Društva bio je Mario Turalija, a od 10. veljače 2022. predsjednik Uprave Društva je Igor Pandžić.

Predmet poslovanja, odnosno upisane djelatnosti Društva iz područja gospodarenja otpadom su: odlaganje komunalnog otpada, sakupljanje otpada, zbrinjavanje otpada, prijevoz otpada, obrada otpada, recikliranje otpada, skladištenje otpada, trgovanje otpadom, gospodarenje ambalažom i ambalažnim otpadom, gospodarenje posebnim kategorijama otpada, proizvodnja komposta i plodnih supstrata te postupanje s opasnim otpadom.

Druge upisane djelatnosti Društva odnose se na komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje i izgradnja komunalne infrastrukture te na komercijalne djelatnosti. Unutarnja organizacija rada Društva utvrđena je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta donesenim u svibnju 2016., a organizacijske jedinice Društva su: Ured direktora, Služba općih, kadrovskih i pravnih poslova, Služba financija i računovodstva, Služba nabave, Služba tehničkih poslova, Radna jedinica čistoća, Radna jedinica zelenilo, Radna jedinica prometnice i Radna jedinica zoološki vrt. Društvo djelatnost gospodarenja otpadom, u najvećem dijelu, obavlja u okviru Radne jedinice čistoća.

U području gospodarenja otpadom Društvo je u 2019. i 2020. obavljalo javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i uslugu povezanu s javnom uslugom na području Grada Osijeka te općina Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka. Na temelju zaključka Grada Osijeka i zaključenog ugovora iz 2006. Društvo je povjereno obavljanje poslova odlaganja i zbrinjavanja komunalnog otpada na odlagalištu Lončarica Velika, na koje se u 2019. i 2020. odlagao otpad iz Grada Osijeka te općina Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka, a na temelju rješenja Grada Osijeka i zaključenog ugovora iz 2006. Društvo je povjereno upravljanje odlagalištem inertnog otpada s reciklažnim dvorištem za građevinski otpad u Sarvašu. Osim navedenog, Društvo upravlja i građevinom za biološku obradu otpada (kompostanom) koja je u vlasništvu Društva.

Prema financijskim izvještajima za 2019., Društvo je u 2019. ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 81.176.476,00 kn, ukupne rashode u iznosu od 80.442.291,00 kn te je ostvarilo dobit prije oporezivanja u iznosu od 734.185,00 kn. Prema podacima Društva, od ukupno ostvarenih prihoda na prihode od gospodarenja otpadom odnosi se 40.689.310,00 kn, što čini 50,1 % ukupnih prihoda, a od ukupno ostvarenih rashoda na rashode od gospodarenja otpadom odnosi se 39.153.694,00 kn ili 48,7 % ukupnih rashoda.

Prema financijskim izvještajima za 2020. ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 75.935.319,00 kn, ukupni rashodi u iznosu od 75.478.137,00 kn te dobit prije oporezivanja u iznosu od 457.182,00 kn. Prema podacima Društva, od ukupno ostvarenih prihoda na prihode od gospodarenja otpadom odnosi se 41.113.415,00 kn, što čini 54,1 % ukupnih prihoda, a od ukupno ostvarenih rashoda na rashode od gospodarenja otpadom odnosi se 39.133.867,00 kn ili 51,8 % ukupnih rashoda.

Koncem 2020. u Društvo su bila ukupno 324 zaposlenika, od kojih je 101 zaposlenik (vozači, utovarivači, zaposlenici na odlagalištima otpada, reciklažnim dvorištima i drugo) obavljao poslove izravno vezane za gospodarenje otpadom, a dio poslova vezanih za gospodarenje otpadom (administrativni, financijski i drugi poslovi) obavljao se i u okviru zajedničkih službi.

Sve jedinice lokalne samouprave na čijem području Društvo pruža javnu uslugu donijele su planove gospodarenja otpadom, koji su za Grad Osijek te općine Antunovac, Ernestinovo i Vuka doneseni za razdoblje 2017. – 2022., a za Općinu Čepin plan gospodarenja otpadom donesen je za razdoblje 2018. – 2023.

U vrijeme donošenja planova, sustav odvojenog prikupljanja otpada na kućnom pragu za odvojeno prikupljanje papira i kartona te plastike bio je uspostavljen u Gradu Osijeku i općinama Antunovac i Vuka, a u Općini Čepin za papir i karton. Sustav odvojenog prikupljanja otpada putem zelenih otoka i ekotočki uspostavljen je u Gradu Osijeku (za otpadni metal, staklo, tekstil i baterije), Općini Antunovac (za papir, plastiku, staklo, metal i tekstil), Općini Ernestinovo (za papir, plastiku, staklo i tekstil) te Općini Vuka (papir, plastika i staklo). Sustav odvojenog prikupljanja otpada putem reciklažnih dvorišta bio je uspostavljen u Općini Antunovac i Gradu Osijeku. U Gradu Osijeku odvojeno prikupljanje biootpada za stanovništvo u individualnom stanovanju bilo je uspostavljeno putem plastičnih vrećica koje se sakupljaju dva puta godišnje, kućnih kompostera za stambene kuće s okućnicom (dodijeljeno je 500 kompostera), a dijelu stanovništva u višestambenim zgradama dodijeljeno je 3 450 posuda za biootpad od 16 litara te 200 spremnika za biootpad u koji korisnici prazne svoje posude.

Cijena javne usluge naplaćivala se u mjesečnim iznosima prema broju članova kućanstva ili površini poslovnog prostora i volumenu spremnika, što proizvođače otpada nije poticalo na smanjenje količina otpada u nastanku niti na odvojeno prikupljanje otpada.

Grad Osijek te općine Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka su donesenim planovima gospodarenja otpadom utvrdili mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike te krupnog (glomaznog) otpada.

Utvrđene mjere se najvećim dijelom odnose na nabavu opreme za odvojeno prikupljanje otpada (kompostera za kućno kompostiranje i posuda kontejnera za odvojeno prikupljanje otpada) te na provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti vezanih za gospodarenje otpadom. Navedenim mjerama odnosno planovima gospodarenja otpadom općine Vuka i Čepin planirale su izgradnju po jednog reciklažnog dvorišta, Grad Osijek planirao je izgradnju tri reciklažna dvorišta i uspostavu mobilnog reciklažnog dvorišta u svim naseljima u kojima nema reciklažnog dvorišta, a Općina Ernestinovo planirala je uspostavu mobilnog reciklažnog dvorišta.

Grad Osijek planirao je i završetak izgradnje kompostane, nabavu opreme (strojeva) za kompostanu, posuda i vozila za odvojeno prikupljanje otpada, završetak izgradnje odlagališta inertnog otpada s reciklažnim dvorištem za građevinski otpad Sarvaš te nabavu opreme za navedeno odlagalište i reciklažno dvorište. U planovima gospodarenja otpadom Grada Osijeka te općina Antunovac, Čepin i Ernestinovo kao nositelj odnosno sunositelj provedbe dijela mjera određeno je i Društvo, a u planu gospodarenja otpadom Općine Vuka kao nositelj provedbe svih mjera određena je Općina. U planovima gospodarenja otpadom utvrđena je visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom, a općine Antunovac, Ernestinovo i Vuka planovima su utvrdile i izvore financiranja, dok Grad Osijek i Općina Čepin u planovima gospodarenja otpadom nisu utvrdile izvore financiranja za provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Prema utvrđenim mjerama u planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave te odlukama o načinu pružanja javne usluge, Društvo je za 2019. i 2020. donijelo godišnje planove poslovanja kojima su, između ostalog, planirane i aktivnosti u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom odnosno aktivnosti vezane za sakupljanje i odvoz komunalnog otpada, primarnu selekciju otpada, zbrinjavanje otpada te projektne aktivnosti vezane za gospodarenje otpadom.

Planirane aktivnosti odnose se i na redovno obavljanje djelatnosti odnosno osiguranje dostupnosti javne usluge na području pružanja usluge u skladu s odlukama jedinica lokalne samouprave.

Planom poslovanja Društva za 2019. planiran je nastavak izgradnje građevine za biološku obradu otpada (kompostane), nabava strojeva (sito i prevrtač) za zbrinjavanje biorazgradivog otpada, nabava vozila za sakupljanje otpada s ugrađenim sustavom za identifikaciju posuda te podizačima kontejnera, nabava 1 500 spremnika za sakupljanje staklene ambalaže i 1 500 spremnika za sakupljanje metalne ambalaže, planirano je i provođenje aktivnosti za povećanje primarne selekcije otpada te u suradnji s Gradom Osijekom i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) planirano je i provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti o gospodarenju otpadom.

Prema planu poslovanja, Društvo od 2018., kao jedan od sudionika, sudjeluje u dva prijavljena projekta prekogranične suradnje putem kojih iz sredstava EU fondova planira opremiti građevinu za biološku obradu otpada s potrebnim strojevima (utovarivač, prevrtač i sito), nabaviti vozila za prikupljanje otpada na stlačeni bioplin te nabaviti i podijeliti 200 posuda za sakupljanje kuhanog otpada od hrane. Za nabavu vozila i strojeva, planom investicija koji je sastavni dio plana poslovanja za 2019. utvrđena je vrijednost ulaganja u ukupnom iznosu od 10.070.000,00 kn, a financiranje je planirano putem *leasinga* i EU fondova. Za druge planirane aktivnosti nije planirana vrijednost ulaganja i izvori financiranja. Rokovi za realizaciju pojedinih aktivnosti nisu planirani.

Planom poslovanja Društva za 2020. planirana je nabava dva dvokomorna vozila za sakupljanje metalne i plastične ambalaže te papira i plastike, nabava stroja za košnju na odlagalištu, nabava strojeva za kompostanu (utovarivač, prevrtač i sito), izgradnja drugog bazena za procjedne vode i izvođenje potrebnih elektrostrojarskih radova na kompostani te izgradnja vrtnog centra na prostoru uz kompostanu u okviru kojeg je planirana prodaja i podjela komposta.

Osim navedenog, planirana je podjela spremnika građanima za biorazgradivi otpad i spremnika za plastiku koji bi trebali zamijeniti žute vrećice, planirana je analiza proizvedenog komposta kako bi se pribavila potrebna dokumentacija za upis u očevidnik ukidanja statusa otpada, što je preduvjet da bi se kompost mogao koristiti u komercijalne svrhe, te povećanje udjela odvojeno prikupljenog otpada u 2020. na 44,8 %. Planom poslovanja za 2020. planirana je i prijava na natječaj Ministarstva odnosno na otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga na temu izgradnje i opremanja postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada u okviru kojeg bi Društvo prijavilo projekt koji bi obuhvatio nadogradnju sustava i uvođenje novih tehnologija na kompostani (izrada projektne dokumentacije, izrada tehnološkog projekta, izgradnja nadstrešnice i postrojenja za pakiranje gotovog komposta) te je planiran početak realizacije projekta prekogranične suradnje s Republikom Mađarskom kojim je planirana nabava mobilne drobilice za glomazni otpad, kontejnera te računalne opreme.

Za nabavu vozila i strojeva, planom investicija koji je sastavni dio plana poslovanja za 2020. utvrđena je vrijednost ulaganja u ukupnom iznosu od 8.590.000,00 kn, a financiranje je planirano putem *leasinga* i EU fondova. Za druge planirane aktivnosti nije planirana vrijednost ulaganja i izvori financiranja. Rokovi za realizaciju pojedinih aktivnosti nisu planirani.

U planovima poslovanja Društva za 2019. i 2020. navedeno je da se, uz sve prethodno navedene aktivnosti, planira povećanje primarne selekcije otpada odnosno odvojenog sakupljanja otpada u cilju ispunjavanja zakonom propisanih normi. Planovima nisu navedene ciljane kvantitativne vrijednosti u smanjenju količina otpada koji se odlaže na odlagališta te povećanju količina odvojeno prikupljenog otpada (osim što je za Grad Osijek u 2020. planirana stopa odvojeno prikupljenog otpada u visini od 44,8 %) te mjere i aktivnosti kojima bi se navedeno trebalo postići.

Državni ured za reviziju preporučuje godišnjim planom poslovanja planirati i ciljeve te mjere i aktivnosti za ostvarenje planiranih ciljeva u gospodarenju otpadom koji bi pridonijeli ostvarenju planskih ciljeva utvrđenih na državnoj razini. Preporučuje se godišnjim planom poslovanja utvrditi visinu financijskih sredstava te rokove za realizaciju svih planiranih aktivnosti.

Ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu određeni su ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. u odnosu na 2015.

Revizijom je obuhvaćena proizvedena količina komunalnog otpada koja je sakupljena u okviru javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom prema podacima koje je Društvo prijavilo putem propisanih obrazaca u Registar onečišćavanja okoliša (dalje u tekstu: ROO). Podaci za Općinu Vuka za 2019. odnose se na podatke o komunalnom otpadu koje je Društvo sakupilo od srpnja do konca 2019., a do srpnja 2019. javnu uslugu na području Općine obavljala je druga pravna osoba.

Vezano za cilj smanjenja ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5,0 % u Republici Hrvatskoj u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015., utvrđeno je da se na razini Društva u 2019. na području jedinica lokalne samouprave u kojima je Društvo obavljalo javnu uslugu u 2015. (Grad Osijek i općine Antunovac, Čepin i Ernestinovo) povećala sakupljena količina komunalnog otpada za 27,8 %, a u 2020. za 15,9 %.

U tablici broj 3 daju se podaci o ukupno sakupljenoj količini komunalnog otpada u okviru javne usluge Društva za 2019. i 2020. u odnosu na 2015., prema podacima Društva prijavljenim u ROO.

Tablica broj 3

Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u okviru javne usluge Društva za 2019. i 2020. u odnosu na 2015.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u 2015. (u t)	Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u 2019. (u t)	Povećanje ili smanjenje (u %)	Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u 2020. (u t)	Povećanje ili smanjenje (u %)
	1	2	3	4 (3/2*100-100)	5	6 (5/2*100-100)
1.	Grad Osijek	24 155,620	31 634,920	31,0	28 552,100	18,2
2.	Općina Antunovac	420,500	470,500	11,9	493,140	17,3
3.	Općina Čepin	1 613,000	1 668,440	3,4	1 539,420	-4,6
4.	Općina Ernestinovo	520,160	357,380	-31,3	378,920	-27,2
5.	Općina Vuka	-	54,000	-	286,660	-
Ukupno		26 709,280	34 185,240	28,0	31 250,240	17,0

Iz tablice broj 3 vidljivo je da se u 2019. i 2020. u odnosu na 2015. povećala ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u Gradu Osijeku te Općini Antunovac, dok se u Općini Ernestinovo smanjila ukupno sakupljena količina komunalnog otpada. U Općini Čepin sakupljena količina komunalnog otpada u 2019. povećala se u odnosu na 2015., dok se u 2020. smanjila u odnosu na 2015. Osim navedenog, u svim jedinicama lokalne samouprave ukupno sakupljena količina otpada u 2020. smanjila se za 2 935,000 t ili 8,6 % u odnosu na 2019.

Vezano za cilj odvojenog prikupljanja 60,0 % proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i drugo) do 2022., revizijom je utvrđeno da je na razini Društva u 2019., u okviru javne usluge odvojeno prikupljeno 33,0 % komunalnog otpada, a u 2020. odvojeno je prikupljeno 41,7 % komunalnog otpada.

Iz tablice broj 4 vidljivo je da je najviši udjel odvojeno prikupljenog otpada u sakupljenom komunalnom otpadu za 2020. od 43,7 % ostvaren na području Grada Osijeka, a najniži udjel od 11,3 % na području Općine Vuka. U svim jedinicama lokalne samouprave udjel odvojeno prikupljenog otpada u sakupljenom komunalnom otpadu u 2020. povećan je u odnosu na 2019.

U tablici broj 4 daju se podaci o količini ukupno sakupljenog komunalnog otpada, odnosno miješanog komunalnog otpada i odvojeno prikupljenog komunalnog otpada u 2019. i 2020., po jedinicama lokalne samouprave, prema podacima Društva prijavljenim u ROO.

Tablica broj 4

Ukupno sakupljeni komunalni otpad, odnosno miješani komunalni otpad i odvojeno prikupljeni komunalni otpad u 2019. i 2020., po jedinicama lokalne samouprave

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	2019.					2020.				
		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Miješani komunalni otpad		Odvojeno prikupljeni komunalni otpad		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Miješani komunalni otpad		Odvojeno prikupljeni komunalni otpad	
		Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)	Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)
	1	2 (3 + 5)	3	4 (3/2*100)	5	6 (5/2*100)	7 (8 + 10)	8	9 (8/7*100)	10	11 (10/7*100)
1.	Grad Osijek	31 634,920	20 768,790	65,7	10 866,130	34,3	28 552,100	16 086,220	56,3	12 465,880	43,7
2.	Općina Antunovac	470,500	366,250	77,8	104,250	22,2	493,140	379,130	76,9	114,010	23,1
3.	Općina Čepin	1 668,440	1 419,050	85,1	249,390	14,9	1 539,420	1 186,210	77,1	353,210	22,9
4.	Općina Ernestinovo	357,380	297,520	83,3	59,860	16,7	378,920	311,310	82,2	67,610	17,8
5.	Općina Vuka	54,000	54,000	100,0	0,000	0,0	286,660	254,140	88,7	32,520	11,3
Ukupno		34 185,240	22 905,610	67,0	11 279,630	33,0	31 250,240	18 217,010	58,3	13 033,230	41,7

Jedan od ciljeva za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. je odvojeno prikupiti 40,0 % mase proizvedenog biootpada¹ koji je sastavni dio komunalnog otpada. Za praćenje ostvarenja navedenog cilja potrebno je, osim količine odvojeno prikupljenog biootpada, utvrditi masu proizvedenog biootpada. Prema Izvješću o komunalnom otpadu Ministarstva, udjel biootpada u miješanom komunalnom otpadu na razini Republike Hrvatske iznosi 37,06 % koji je izračunan temeljem utvrđenog sastava miješanog komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj uzimajući u obzir sljedeće sastavnice: vrtni otpad (5,68 %), kuhinjski otpad (30,93 %) te koža/kosti (0,45 %).

Društvo u 2019. i 2020. nije obavljalo analizu sastava komunalnog otpada kojom bi se utvrdila ukupna količina biootpada, odnosno udjel biootpada koji je odvojeno prikupljen u odnosu na količinu proizvedenog biootpada, zbog čega je onemogućeno praćenje ostvarenja cilja iz planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.

Na području Grada Osijeka u 2019. i 2020. odvojeno je prikupljan biootpad, a na području općina Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka nije odvojeno prikupljan biootpad jer prema odlukama navedenih jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, davatelj javne usluge ne prikuplja biootpad, nego korisnici usluge sami zbrinjavaju navedeni otpad putem kućnog kompostiranja. U Gradu Osijeku korisnik javne usluge koji se odluči za kućno kompostiranje biootpada mora osigurati vlastiti komposter ili komposište te navedeno potvrditi potpisom izjave o načinu korištenja javne usluge nakon čega davatelj javne usluge korisniku javne usluge ne pruža uslugu odvoza biootpada.

Prema podacima Društva prijavljenim u ROO na području Grada Osijeka odvojeno je prikupljan biootpad iz kuhinja i kantina, biorazgradivi otpad, otpad s tržnica i jestiva ulja i masti. Prema navedenim podacima, u 2019. odvojeno je prikupljeno 4 844,330 t biootpada, a u 2020. odvojeno je prikupljeno 6 119,530 t biootpada, što je povećanje od 26,3 % u odnosu na 2019.

U vezi s ciljem u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom koji se odnosi na odlaganje na odlagališta manje od 25,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada, prema podacima iz tablice broj 5 Društvo je 2019. ukupno sakupilo 34 185,240 t komunalnog otpada, od čega je 25 569,140 t ili 74,8 % odloženo na odlagalište otpada, a 8 616,100 t ili 25,2 % predano je oporabiteljima na daljnju uporabu. U 2020. ukupno je sakupljeno 31 250,240 t komunalnog otpada, od čega je 20 716,560 t ili 66,3 % odloženo na odlagalište otpada, a 10 533,680 t ili 33,7 % predano je oporabiteljima na daljnju uporabu.

U tablici broj 5 daju se podaci o ukupno sakupljenom komunalnom otpadu predanom na odlagalište, upućenom na uporabu te na ostale postupke u 2019. i 2020., prema podacima Društva prijavljenim u ROO.

¹ Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda. Obuhvaća sljedeće ključne brojeve otpada: 20 01 08 (biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina), 20 01 25 (jestiva ulja i masti), 20 02 01 (biorazgradivi otpad iz vrtova i parkova) i 20 03 02 (otpad s tržnica).

Tablica broj 5

Sakupljeni komunalni otpad predan na odlagalište,
upućen na oporabu te na ostale postupke u 2019. i 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	2019.							2020.								
		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Komunalni otpad predan odlagalištu			Komunalni otpad upućen na oporabu		Komunalni otpad upućen na ostale postupke		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Komunalni otpad predan odlagalištu			Komunalni otpad upućen na oporabu		Komunalni otpad upućen na ostale postupke	
		Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)
1	2 (3 + 5 + 7)	3	4 (3/2*100)	5	6 (5/2*100)	7	8 (7/2*100)	9 (10+12 +14)	10	11 (10/9*100)	12	13 (12/9*100)	14	15 (14/9*100)			
1.	Grad Osijek	31 634,920	23 288,320	73,6	8 346,600	26,4	0,00	-	28 552,100	18 399,770	64,4	10 152,330	35,6	0,000	-		
2.	Općina Antunovac	470,500	399,850	85,0	70,650	15,0	0,00	-	493,140	417,530	84,7	75,610	15,3	0,000	-		
3.	Općina Čepin	1 668,440	1 511,450	90,6	156,990	9,4	0,00	-	1 539,420	1 301,410	84,5	238,010	15,5	0,000	-		
4.	Općina Ernestinovo	357,380	315,520	88,3	41,860	11,7	0,00	-	378,920	332,910	87,9	46,010	12,1	0,000	-		
5.	Općina Vuka	54,000	54,000	100,0	0,000	-	0,00	-	286,660	264,940	92,4	21,720	7,6	0,000	-		
	Ukupno	34 185,240	25 569,140	74,8	8 616,100	25,2	0,00	-	31 250,240	20 716,560	66,3	10 533,680	33,7	0,000	-		

U vezi s ciljem koji se odnosi na izobrazno-informativne aktivnosti, Društvo je u 2019. i 2020. kontinuirano provodilo izobrazno-informativne aktivnosti kojima je obavještavalo korisnike o ciljevima gospodarenja otpadom, razvrstavanju i odvajanju otpada odnosno odvojenom prikupljanju otpada, održivom gospodarenju otpadom, kompostiranju otpada te drugim područjima koja se odnose na sustav gospodarenja otpadom.

Društvo je za 2019. i 2020. sastavilo godišnja izvješća o radu u kojima su opisane poslovne aktivnosti Društva tijekom godine, a izvješća, između ostalog, sadrže i opis izvršenja planiranih aktivnosti u vezi s gospodarenjem otpadom te opis aktivnosti koje se provode obavljanjem javne usluge u skladu s odlukama jedinica lokalne samouprave i koje se odnose na dostupnost javne usluge na području pružanja usluge, obavljanje usluge sakupljanja i odvoza komunalnog otpada, sakupljanje i obradu biootpada na građevini za biološku obradu otpada (kompostani), primarnu selekciju otpada odnosno odvojeno prikupljanje otpada, rad reciklažnih dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta, zbrinjavanje otpada na odlagalištu otpada Lončarica Velika i drugo.

Slika broj 1

Reciklažno dvorište Čepin

Izvor: Društvo

Ulaganja u objekte i opremu za gospodarenje otpadom u 2019. i 2020. izvršena su u vrijednosti od 14.529.489,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Odnose se na nabavu vozila i strojeva u iznosu od 12.466.865,00 kn, ulaganja u građevinu za biološku obradu otpada (kompostanu) u iznosu od 1.172.410,00 kn, nabavu 1 500 spremnika za odvojeno prikupljanje stakla i 1 500 spremnika za odvojeno prikupljanje metalne ambalaže za korisnike u kolektivnom stanovanju u iznosu od 449.999,00 kn, nabavu mobilnog reciklažnog dvorišta u iznosu od 115.000,00 kn, kontejnera u iznosu od 50.988,00 kn, 100 organko kanti zapremnine 16 litara u iznosu od 19.000,00 kn i druge opreme (sustava za identifikaciju pri sakupljanju otpada, videonadzora na odlagalištu i drugo) u iznosu od 255.227,00 kn. Osim navedenog, na temelju ugovora o zamjeni nekretnina zaključenog u 2020. s Gradom Osijekom, Društvo je postalo vlasnikom neizgrađenog građevinskog zemljišta površine 2 536 m² procijenjene vrijednosti od 400.000,00 kn na kojem se planira izgradnja građevine za obradu glomaznog otpada.

Ulaganja u nabavu vozila i strojeva odnose se na nabavu dva teretna vozila s nadogradnjom, dva vozila s podizačem kontejnera, dva vozila za sakupljanje i odvoz odvojeno prikupljenog otpada, specijalnog vozila za komunalni otpad sa spiralnim transporterom, mobilnog stroja za prevrtanje komposta, mobilnog stroja za prosijavanje komposta, teleskopskog utovarivača i prikolice. Nabava mobilnog stroja za prevrtanje komposta, mobilnog stroja za prosijavanje komposta, teleskopskog utovarivača i prikolice obavljena je uz sufinanciranje putem sredstava EU fondova, a nabava drugih vozila i strojeva obavljena je putem financijskog *leasinga*.

Ulaganja u objekt za biološku obradu otpada (kompostanu) odnose se na radove na izgradnji rezervoara za oborinske i procjedne vode, elektroradove, radove na asfaltiranju platoa, radove na prometnim površinama i oborinskoj odvodnji, radove na vodovodnoj mreži i druga ulaganja (strojni iskop zemlje, idejno rješenje natkrivanja dijela kompostane i drugo).

Grad Osijek te općine Antunovac, Čepin i Ernestinovo prijavili su se na javni poziv za iskaz interesa za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje otpada koji je Fond objavio u 2018., dok se Općina Vuka prema podacima Fonda na navedeni javni poziv nije prijavila. Prema podacima Fonda, Grad Osijek nabavio je 31 600 spremnika za odvojeno prikupljanje plastike i biootpada, Općina Antunovac 1 065 spremnika za odvojeno prikupljanje plastike te četiri kontejnera za odvojeno prikupljanje stakla, Općina Čepin 3 300 spremnika za odvojeno prikupljanje plastike i 21 metalno zvono za odvojeno prikupljanje papira i kartona, plastike i stakla te Općina Ernestinovo 646 spremnika za odvojeno prikupljanje plastike i 31 kontejner za odvojeno prikupljanje papira i kartona, plastike i stakla. Prema obrazloženju odgovorne osobe u vrijeme obavljanja revizije, u tijeku je rješavanje administrativnih poslova za isporuku spremnika i kontejnera.

Druge ostvarene aktivnosti u vezi s gospodarenjem otpadom, predviđene planovima poslovanja za 2019. i 2020., odnose se na provođenje aktivnosti na povećanju primarne selekcije otpada, kontinuirano provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti o gospodarenju otpadom i provođenje analize proizvedenog komposta kako bi se pribavila potrebna dokumentacija za upis u očevidnik ukidanja statusa otpada.

Do konca 2020. nisu ostvarene aktivnosti vezane za nabavu vozila za prikupljanje otpada na stlačeni bioplín, nabavu drobilice za glomazni i građevinski otpad, nabavu stroja za košnju trave na odlagalištu, nabavu i podjelu 200 posuda za sakupljanje kuhanog otpada od hrane, prijavu na natječaj Ministarstva odnosno na otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga na temu izgradnje i opremanja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada i izgradnju vrtnog centra na prostoru uz kompostanu u okviru kojeg je planirana prodaja i podjela komposta. Dio planiranih aktivnosti u 2019. i 2020. (nabava drobilice za glomazni i građevinski otpad) ostvaren je u 2021., a dio aktivnosti koje nisu ostvarene do konca 2020. planiran je planom poslovanja za 2021.

Društvo je tijekom 2019. i 2020. obavljanjem javne usluge u skladu s odlukama jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, realizacijom planiranih aktivnosti vezanih za obavljanje javne usluge te izvršenim ulaganjima u objekte i opremu za gospodarenje otpadom u najvećem dijelu ostvarilo planske ciljeve u gospodarenju komunalnim otpadom utvrđene planovima poslovanja Društva te u okviru svoje nadležnosti pridonijelo ostvarenju planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području pruža javnu uslugu te ostvarenju ciljeva u gospodarenju otpadom utvrđenih na državnoj razini.

Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada

Prema odredbama članka 32. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, davatelj usluge dužan je udovoljavati uvjetima za prijevoz vrste i količine otpada kojeg prikuplja, predati prikupljeni otpad osobi koja posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadom, snositi sve troškove gospodarenja prikupljenim otpadom, raspolagati nužnim financijskim, ljudskim i tehničkim resursima potrebnim za obavljanje propisanih poslova, predati miješani komunalni otpad u centar za gospodarenje otpadom sukladno Planu, te pružati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada u skladu s Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom. Prema odredbama članka 84. navedenog Zakona, djelatnost sakupljanja otpada te djelatnost oporabe, zbrinjavanja ili druge obrade otpada može se obavljati nakon ishoda odgođene dozvole te upisa u očevidnike koji vodi nadležno Ministarstvo.

Dozvolom za gospodarenje otpadom se, prema odredbama članka 86. navedenog Zakona, određuje adresa građevine u kojoj će se obavljati postupak gospodarenja otpadom, količina otpada kao najveća količina pojedine vrste otpada koja se može godišnje obraditi i vrsta otpada prema ključnim brojevima iz Kataloga otpada, postupak gospodarenja otpadom s pripadajućim tehnološkim procesima, uvjeti obavljanja tehnoloških procesa, mjere za postupanje s otpadom koji nastaje, odnosno preostaje nakon obavljanja tehnoloških procesa, rok do kada mora biti obavljena provjera okolnosti koje utiču na ostvarivanje prava dodijeljenih dozvolom te mjere nakon zatvaranja, odnosno prestanka obavljanja postupaka za koje je izdana dozvola. U postupku izdavanja dozvole se prema odredbama članka 91. navedenog Zakona utvrđuje da je podnositelj zahtjeva registriran za djelatnost gospodarenja otpadom, da raspolaže građevinom za koju je izdan akt kojim se dozvoljava uporaba prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja, da zapošljava osobe koje ispunjavaju uvjete propisane posebnim propisom, da sustav upravljačkog nadzora metoda udovoljava propisanim uvjetima, da je elaborat gospodarenja otpadom izrađen u skladu s propisanim uvjetima, da je građevina u kojoj će se obavljati postupak gospodarenja otpadom planirana dokumentom prostornog uređenja, da je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš ako je to propisano posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša te da raspolaže financijskim jamstvom propisanim Zakonom.

Prema navedenim odredbama Zakona, Društvu je u 2017. izdana dozvola za gospodarenje otpadom na lokaciji gospodarenja otpadom Lončarica Velika za obavljanje djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja neopasnog otpada, u 2018. Društvu je izdana dozvola za gospodarenje otpadom na lokaciji gospodarenje otpadom Tvrđavica-Podravlje (kompostana) za obavljanje djelatnosti sakupljanja i uporabe postupcima R3 i R13 i druge uporabe neopasnog otpada. Dozvole je izdalo nadležno tijelo Osječko-baranjske županije. Osim navedenog, Društvu je u 2019. izdana dozvola za gospodarenje otpadom na lokaciji gospodarenja otpadom odlagališta otpada Sarvaš-Osijek za obavljanje djelatnosti uporabe građevinskog otpada postupcima R5 i R13.

Slika broj 2

Odlagalište otpada Lončarica Velika

Izvor: Društvo

U dozvoli za gospodarenje otpadom na lokaciji gospodarenja otpadom Lončarica Velika za obavljanje djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja neopasnog otpada navedeno je da je sakupljanje 47 vrsta otpada navedenih u dozvoli bez ograničenja, a zbrinjavanje i uporaba navedenih vrsta otpada obavlja se postupcima D1 i R13 i kapacitetu postupaka u količinama navedenim u dozvoli. Osim navedenog, u dozvoli je navedena još 31 vrsta otpada za koju je dozvoljeno sakupljanje otpada bez postupaka zbrinjavanja otpada, a ukupna količina svih vrsta otpada koje se u jednom trenutku mogu nalaziti na lokaciji gospodarenja otpadom iznosi 26,800 t.

Prema odredbama članka 4., točaka 63. i 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije, a u Dodatku I. navedenog Zakona sadržan je popis postupaka zbrinjavanja od D 1 do D 15, pri čemu je D 1 Odlaganje otpada u ili na tlo (na odlagalište). Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, a u Dodatku II. navedenog Zakona sadržan je popis postupaka zbrinjavanja od R 1 do R 13, pri čemu je R 13 skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka uporabe navedenih pod R 1 do R 12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja).

Prema izdanoj dozvoli, ukupni kapacitet odlagališta Lončarica Velika je 175 000 m³, a u postupku izdavanja dozvole utvrđeno je da je Društvo registrirano za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom, da raspolaže građevinom za koju je izdan akt kojim se dozvoljava uporaba građevine prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja, da je građevina planirana dokumentom prostornog uređenja, da zapošljava osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, da je Elaborat gospodarenja otpadom izrađen u skladu s propisima, da sustav upravljačkog nadzora zadovoljava propisane uvjete, da raspolaže osiguranjem od štete koja može nastati kao posljedica obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom, da je zahtjev za izdavanjem dozvole usklađen s Planom gospodarenja Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022., da je pribavljena okolišna dozvola za odlagalište i drugo. Prema dozvoli za gospodarenje otpadom, revizija dozvole obaviti će se do 31. siječnja 2022.

Slika broj 3

Građevina za biološku obradu otpada (kompostana)

Izvor: Društvo

U dozvoli za gospodarenje otpadom na lokaciji gospodarenja otpadom Tvrdavica-Podravlje (kompostana) navedeno je da je sakupljanje tri vrste otpada (biorazgradivog otpada iz kuhinja i kantina, biorazgradivog otpada i otpada s tržnica) bez ograničenja, a priprema prije uporabe ili zbrinjavanja (PP) i uporaba otpada obavlja se postupcima R 3 i R 13 i kapacitetu postupaka u količinama navedenim u dozvoli.

Prema odredbama članka 4., točke 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, uporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, a u Dodatku II. navedenog Zakona sadržan je popis postupaka zbrinjavanja od R 1 do R 13, pri čemu je R 3 recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe), a R 13 skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka uporabe navedenih pod R 1 do R 12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja).

Prema izdanoj dozvoli, ukupna količina svih vrsta otpada koje se u jednom trenutku mogu nalaziti na lokaciji gospodarenja otpadom iznosi 1 050,150 t, a u postupku izdavanja dozvole utvrđeno je da je Društvo registrirano za obavljanje djelatnosti za koje traži dozvolu, da raspolaže građevinom za koju je izdan akt kojim se dozvoljava uporaba građevine prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja, da zapošljava osobe koje ispunjavaju uvjete propisane posebnim propisom, da sustav upravljačkog nadzora zadovoljava propisane uvjete, da je Elaborat gospodarenja otpadom izrađen u skladu s propisima, da je građevina planirana dokumentom prostornog uređenja, da raspolaže osiguranjem od štete koja može nastati kao posljedica obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom te da Društvo nema izrečenu kaznu zabrane obavljanja djelatnosti. Prema dozvoli za gospodarenje otpadom, revizija dozvole obaviti će se do 7. ožujka 2023.

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 81/20), postupci uporabe za koje nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom su, između ostalog i biološka aerobna uporaba biootpada u svrhu proizvodnje komposta, a način izvođenja postupaka, vrste i količine otpada koje je dopušteno obrađivati tim postupcima propisani su dodatkom II navedenog Pravilnika kojim su utvrđeni postupci uporabe koji se obavljaju temeljem upisa u očevidnik uporabe otpada za koji se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom. Društvo je nadležnom Ministarstvu podnijelo zahtjev za ukidanje statusa otpada za biorazgradivi otpad, biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina i otpad s tržnica koji se obrađuju u kompostani, a rješenjem Ministarstva iz lipnja 2021., Društvu je odobren zahtjev i odobren je upis u Očevidnik o ukidanju statusa otpada.

Odredbama članka 95. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 5. Uredbe o okolišnoj dozvoli (Narodne novine 8/14 i 5/18), propisano je da je operater koji u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost kojom se mogu prouzročiti emisije kojima se onečišćuje tlo, zrak, vode i more dužan ishoditi okolišnu dozvolu. Okolišna dozvola izdaje se s ciljem cjelovite zaštite okoliša putem integriranog sprječavanja i kontrole onečišćenja, osiguravajući visoku razinu zaštite okoliša i uvjete za sprječavanje značajnog onečišćenja okoliša zbog industrijskih aktivnosti, a operater je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost na temelju dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju. Prema odredbama članka 97. navedenog Zakona, o zahtjevu za ishođenje okolišne dozvole rješava nadležno ministarstvo.

S obzirom na to da Društvo obavlja djelatnost iz Priloga I., Točke 5. Uredbe o okolišnoj dozvoli, odnosno gospodarenje otpadom, te da upravlja odlagalištem Lončarica Velika na koje se odlaže više od deset tona otpada na dan i ima ukupni kapacitet preko 25 000 t (Prilog I., Točka 5.4.), Društvo je u 2016. od nadležnog ministarstva pribavilo okolišnu dozvolu, a u 2018. pribavljene su izmjene i dopune uvjeta iz okolišne dozvole.

Dozvolom su utvrđeni uvjeti pod kojima se dozvola izdaje i koji su sadržani u Knjizi uvjeta okolišne dozvole, a odnose se na tehnike vezane za proces u postrojenju (procesne tehnike koje se provode na odlagalištu, prostor za odlaganje, sustav za prikupljanje otpadnih voda te vrste otpada koje se odlažu na odlagalište), preventivne i kontrolne tehnike (upravljanje okolišem, kontrola i nadzor procesa, sprječavanje emisija u zrak i vodu i sprječavanje emisija buke), gospodarenje otpadom, mjere predviđene za praćenje emisija u okoliš (monitoring), uvjete u slučaju neredovitog rada i akcidenata (izlijevanja procjednih voda u slučaju dugotrajnih oborina, iznenadna i izvanredna onečišćenja i drugo) i način uklanjanja postrojenja pri prestanku rada odlagališta odnosno zatvaranju odlagališta.

Okolišnom dozvolom utvrđene su i granične vrijednosti emisija u zrak, vodu ili sustav javne odvodnje i emisija buke s metodologijom mjerenja, učestalosti mjerenja i vrednovanjem rezultata mjerenja emisija te obveza informiranja javnosti i nadležnih tijela. Za mjerenje emisija u zrak, odnosno mjerenje emisije odlagališnih plinova određeno je mjerenje provoditi na odzračnicima jednom mjesečno ili dva puta godišnje (na odzračnicima na saniranim i zatvorenim plohama). Za mjerenje emisija u vode određeno je provoditi mjerenja za sabirne bazene za procjednu vodu dva puta godišnje, sabirne lagune za procjedne vode s nove plohe svaka tri mjeseca, odnosno četiri puta godišnje, a za ispuštanje voda u kanale javne oborinske odvodnje jednom godišnje. Za praćenje stanja okoliša, okolišnom dozvolom utvrđene su i mjere koje treba provoditi izvan postrojenja (odlagališta) svaka tri mjeseca odnosno četiri puta godišnje, a koje se odnose na praćenje kvalitete podzemnih voda na propisanim mjestima mjerenja (piezometri).

Okolišnom dozvolom utvrđene su i obveze dostavljanja Ministarstvu izvješća o provedenim mjerenjima emisija u zrak u pisanom i elektroničkom obliku jednom godišnje najkasnije do 1. ožujka za prethodnu godinu. Za podatke o količini ispuštene otpadne vode utvrđena je obveza dostavljanja Hrvatskom vodama, VGO za Dunav i donju Dravu, na obrascima A1 i A2 dva puta godišnje, a za podatke o obavljenom ispitivanju otpadnih voda na obrascu B1 koji se dostavlja u roku od mjesec dana od obavljenog uzorkovanja. Rezultati praćenja emisija dostavljaju se i nadležnoj inspekciji te nadležnom upravnom tijelu i jedinici lokalne samouprave najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Prema uvjetima iz okolišne dozvole, Društvo je tijekom 2019. i 2020. provodilo propisana mjerenja te dostavljalo propisana izvješća svim nadležnim tijelima navedenim u okolišnoj dozvoli.

Rješenjem nadležnog ministarstva od 17. rujna 2015. utvrđeno je da za građevinu za biološku obradu otpada (kompostanu) nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Prema odredbama članaka 110., 111., 112. i 113. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, djelatnosti prijevoz otpada, posredovanje u gospodarenju otpadom, trgovanje otpadom te postupak sakupljanja otpada u reciklažnom dvorištu mogu se obavljati nakon upisa u odgovarajuće očevidnike koje prema odredbama članka 109. Zakona vodi nadležno ministarstvo. Upis se provodi na temelju podnesenog zahtjeva te uz ispunjavanje uvjeta propisanih za pojedinu djelatnost gospodarenja otpadom.

Prema navedenim odredbama Zakona, Društvo je upisano u Očevidnik prijevoznika otpada, u Očevidnik reciklažnih dvorišta te u Očevidnik ukidanja statusa otpada.

Iz opisanog je vidljivo da je Društvo tijekom 2019. i 2020. izvršavalo propisane obveze koje se odnose na osiguranje uvjeta za obavljanje djelatnosti u skladu s propisima, odnosno pribavljanje propisanih dozvola i provođenje nadzora nad zaštitom okoliša i kontrolom onečišćenja, upisa u propisane očevidnike te osiguranje kadrovskih i tehničkih pretpostavki za obavljanje djelatnosti.

Slika broj 4

Reciklažno dvorište Retfala

Izvor: Društvo

U skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, Grad Osijek te općine Antunovac, Čepin i Ernestinovo su u siječnju 2018. donijeli odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada kojima su imenovale Društvo za davatelja javne usluge. Općina Vuka je odluku o načinu pružanja javne usluge kojom je imenovala Društvo za davatelja javne usluge donijela u prosincu 2019. Na temelju prethodno donesene odluke, javnu uslugu na području Općine Vuka je do srpnja 2019. obavljalo trgovačko društvo na temelju ugovora o koncesiji, a od srpnja 2019. javnu uslugu obavlja Društvo.

Slika broj 5

Reciklažno dvorište Antunovac

Izvor: Društvo

U tablici broj 6 daju se podaci o području pružanja javne usluge, površini jedinica lokalne samouprave, broju stanovnika te podaci o broju korisnika usluge, obračunskih mjesta i spremnika koncem 2020.

Tablica broj 6

Područje pružanja javne usluge,
površina jedinica lokalne samouprave te broj stanovnika,
korisnika usluge, obračunskih mjesta i postavljenih spremnika koncem 2020.

Redni broj	Područje pružanja javne usluge	Površina (u km ²)*	Broj stanovnika**	Broj korisnika usluge	Broj obračunskih mjesta***	Broj spremnika ***	
						Kod korisnika usluge	Na javnim površinama
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Grad Osijek	174,85	108 048	43 660	47 196	65 527	80
2.	Općina Antunovac	57,26	3 703	1 074	1 106	2 192	8
3.	Općina Čepin	120,59	11 599	3 363	3 458	6 609	21
4.	Općina Ernestinovo	86,00	2 189	674	698	1 317	28
5.	Općina Vuka	35,00	1 200	318	330	1 133	11
Ukupno		473,70	126 739	49 089	52 788	76 778	148

*Izvor: mrežne stranice jedinica lokalne samouprave

** Izvor: Državni zavod za statistiku, Podaci iz Popisa stanovništva za 2011.

*** Podaci Društva koncem 2020.

Prema odlukama jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, davatelj javne usluge osigurava odvojenu primopredaju biorazgradivog komunalnog otpada, reciklabilnog komunalnog otpada, problematičnog otpada, glomaznog otpada i miješanog komunalnog otpada. Korisnici usluge dužni su iz miješanog komunalnog otpada izdvojiti otpadni papir, metal, staklo, plastiku, drvo, tekstil, biorazgradivi komunalni otpad, krupni (glomazni) otpad te problematični otpad.

Prikupljanje reciklabilnog komunalnog otpada obavlja se „od vrata do vrata”, putem ekootoka, reciklažnih dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta. Prema odlukama jedinica lokalne samouprave u općinama Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka, davatelj javne usluge ne prikuplja biootpad, nego korisnici usluge sami zbrinjavaju navedeni otpad putem kućnog kompostiranja. U Gradu Osijeku korisnik javne usluge koji se odluči za kućno kompostiranje biootpada mora osigurati vlastiti komposter ili komposište te navedeno potvrditi potpisom izjave o načinu korištenja javne usluge nakon čega davatelj javne usluge korisniku javne usluge ne pruža uslugu odvoza biootpada.

Na temelju odluka jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, Društvo je tijekom 2019. i 2020. kao davatelj javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom u svim jedinicama lokalne samouprave na području pružanja usluge prikupljalo miješani komunalni otpad jednom tjedno na obračunskom mjestu korisnika javne usluge. Za prikupljanje miješanog komunalnog otpada korisnicima javne usluge (u individualnom i kolektivnom stanovanju te pravnim osobama) Gradu Osijeku dodijeljeno je 29 797 spremnika, u Općini Antunovac 1 137 spremnika, u Općini Čepin 3 464 spremnika, u Općini Ernestinovo 695 spremnika i u Općini Vuka 473 spremnika.

U Gradu Osijeku za korisnike u individualnom stanovanju papir, plastika i biootpad prikupljali su se jednom mjesečno, a staklo, metalna ambalaža i tekstil po pozivu korisnika javne usluge, dok su se za korisnike u stambenim zgradama (kolektivno stanovanje) papir, plastika, biootpad, staklo i metalna ambalaža prikupljali jednom tjedno, a tekstil po pozivu. U općinama Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka papir i plastika na obračunskom mjestu korisnika javne usluge prikupljani su jednom mjesečno.

Odvojeno prikupljanje otpada obavljano je u Gradu Osijeku, u općinama Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka i putem spremnika na javnim površinama odnosno zelenim otocima te u Gradu Osijeku i općinama Antunovac i Čepin putem reciklažnih dvorišta. U svim naseljima jedinica lokalne samouprave u kojima ne postoji reciklažno dvorište prikupljanje problematičnog otpada (papir i karton, ambalaža od plastike, metala i stakla, ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari, tekstil, baterije i akumulatori, lijekovi, boje, tinta ljepila i smole, otpadna jestiva ulja, glomazni otpad, EE otpad i fluorescentne i štedne žarulje) obavlja se četiri puta godišnje i putem mobilnog reciklažnog dvorišta. Prikupljanje glomaznog otpada u Gradu Osijeku obavljano je po pozivu korisnika usluge, a u općinama Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka obavljano je četiri puta godišnje. Raspored odvoza otpada objavljen je na mrežnim stranicama Društva.

Prema podacima Društva, u 2020. na području Općine Vuka odvojeno prikupljanje papira i kartona te plastike na obračunskom mjestu korisnika javne usluge odnosno „od vrata do vrata” obavljano je putem dodijeljenih 660 spremnika, na području Općine Antunovac odvojeno prikupljanje papira i kartona obavljano je putem dodijeljenih 1 055 spremnika, Općine Čepin putem dodijeljenih 3 145 spremnika i Općine Ernestinovo putem dodijeljena 622 spremnika, a odvojeno prikupljanje plastike u navedenim općinama obavljano je putem dodijeljenih 63 495 PVC vrećica volumena 120 l.

Na području Grada Osijeka odvojeno prikupljanje „od vrata do vrata” papira i kartona obavljano je putem 26 000 dodijeljenih spremnika, metala i stakla putem 3 000 spremnika, a plastike putem 1 300 spremnika i 350 000 PVC vrećica volumena 120 l. Odvojeno prikupljanje biootpada obavljano je putem dodijeljenih 5 430 spremnika i 550 000 PVC vrećica volumena 120 l i 40 l.

Odvojeno prikupljanje otpada na javnim površinama obavljano je putem spremnika prema vrstama otpada koji se sakuplja na javnim površinama (zelenim otocima). Na području Grada Osijeka na koncu 2020. na javnim površinama postavljeno je 80 spremnika za papir i karton, metal, plastiku i biootpad, na području Općine Antunovac osam spremnika za papir i karton, metal, staklo i plastiku, na području Općine Čepin 21 spremnik za papir i karton, staklo i plastiku, na području Općine Ernestinovo 28 spremnika za papir i karton, metal, staklo i plastiku, a na području Općine Vuka 11 spremnika za metal, staklo i tekstil.

Društvo je prikupljene količine miješanog komunalnog otpada i glomaznog otpada odlagalo na odlagalištu otpada Lončarica Velika, prikupljene količine biootpada u Gradu Osijeku preuzimane su na građevini za biološku obradu otpada (kompostani) na kompostiranje, a odvojeno prikupljeni otpad (papir i karton, plastika, staklo, metalna ambalaža, tekstil i drugo) na obračunskom mjestu korisnika usluge, putem spremnika na javnim površinama te je u reciklažnim dvorištima i mobilnom reciklažnom dvorištu predavan oporabiteljima otpada na uporabu.

Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada, glomaznog otpada i biootpada utvrđene su vaganjem na odlagalištu otpada Lončarica Velika odnosno na građevini za biološku obradu otpada (kompostani), a količine odvojeno prikupljenog otpada utvrđene su vaganjem pri predaji otpada oporabiteljima otpada. Za obavljanje poslova sakupljanja i prijevoza otpada Društvo raspolaže s 24 vozila (14 auto smećara, sedam auto podizača i tri kamiona) te je uspostavilo informacijski sustav koji je ugrađen u vozila za sakupljanje otpada koji omogućuje elektroničku identifikaciju posuda za otpad tijekom pražnjenja, što omogućuje naplatu usluge odvoza komunalnog otpada prema kriterijima volumena spremnika i broju odvoza spremnika.

Društvo do konca 2020. nije provodilo kontrolu sastava miješanog komunalnog otpada koji se prikuplja na obračunskom mjestu korisnika usluge te ga odlaže na odlagalište (iako je na području pružanja javne usluge, odnosno u jedinicama lokalne samouprave organizirano odvojeno prikupljanje otpada na različite načine), odnosno nije utvrdilo ispunjavaju li korisnici javne usluge propisane obveze vezane za razvrstavanje otpada i odvojeno prikupljanje otpada utvrđene zakonima i propisima i odlukama jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.

Državni ured za reviziju preporučuje provoditi kontrolu miješanog komunalnog otpada koji se prikuplja od korisnika javne usluge u cilju utvrđivanja ispunjavaju li korisnici javne usluge propisane obveze vezane za razvrstavanje otpada i odvojeno prikupljanje otpada.

- Odvojeno prikupljanje komunalnog otpada putem reciklažnih dvorišta

Prema odredbama članka 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je osigurati izvršenje obveze odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, biorazgradivog otpada, otpadnog metala, stakla, plastike, tekstila i krupnog (glomaznog) komunalnog otpada funkcioniranjem jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području, postavljanjem spremnika za odvojeno prikupljanje kod korisnika usluge i, kad je to prikladno, postavljanjem spremnika za odvojeno prikupljanje na javnoj površini.

Jedinica lokalne samouprave koja ima 3 000 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu navedenog Zakona smatra reciklažnim dvorištem, jedinica koja ima više od 3 000 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25 000 stanovnika, koja ima više od 100 000 stanovnika najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30 000 stanovnika, a u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorište posredstvom mobilne jedinice. Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje obveze osiguravanja funkcioniranja reciklažnog dvorišta posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu navedenog Zakona smatra reciklažnim dvorištem.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada, a mobilna jedinica, odnosno mobilno reciklažno dvorište je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Vrste otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati propisane su Dodatkom III Pravilnika o gospodarenju otpadom, a prema Pravilniku u reciklažno dvorište obvezno je zaprimati 51 vrstu otpada.

Na koncu 2020. na području jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu bilo je pet reciklažnih dvorišta kojima upravlja Društvo te jedno mobilno reciklažno dvorište u vlasništvu Društva koje koriste sve jedinice lokalne samouprave.

Slika broj 6

Mobilno reciklažno dvorište

Izvor: Društvo

Za područje Grada Osijeka u 2013. Grad je uspostavio jedno reciklažno dvorište (Jug II), a u 2019. uspostavljena su još dva reciklažna dvorišta (Gornji grad i Retfala). Za područje Općine Čepin uspostavljeno je reciklažno dvorište u 2020., a za područje općina Antunovac i Ernestinovo uspostavljeno je reciklažno dvorište (u Općini Antunovac) u 2016., na temelju sporazuma i dodatka sporazuma o zajedničkoj provedbi mjera gospodarenja otpadom. Prava i obveze u vezi s upravljanjem reciklažnim dvorištima, osiguravanjem rada reciklažnih dvorišta i drugo utvrđena su ugovorima koje su zaključili Društvo i jedinice lokalne samouprave. Mobilno reciklažno dvorište započelo je s radom u 2019. Osim navedenog, Društvo je u 2019. i 2020. na temelju ugovora zaključenog u lipnju 2019. upravljalo reciklažnim dvorištem u Općini Vladislavci, a navedeni ugovor raskinut je početkom 2021.

U reciklažnim dvorištima i mobilnom reciklažnom dvorištu prikupljane su različite vrste otpada u zasebnim kontejnerima, a odvojeno prikupljeni otpad predavan je ovlaštenim oporabiteljima. Pristup reciklažnim dvorištima imaju korisnici kojima su podijeljene identifikacijske magnetske kartice.

Slika broj 7

Reciklažno dvorište Gornji grad

Izvor: Društvo

Društvo tijekom 2019. i 2020. nije sudjelovalo u sustavu za posebne kategorije otpada temeljem ugovora s Fondom.

Prema odredbama članka 7. Uredbe i izmjenama i dopunama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (Narodne novine 84/19), Fond financira troškove sakupljanja reciklabilnog komunalnog otpada čiji tokovi se sastoje pretežito od otpadne ambalaže i kojeg je davatelj javne usluge preuzeo od korisnika usluge, a financiranje troškova obavlja se temeljem ugovora Fonda i davatelja javne usluge, kojim se određuju uvjeti sakupljanja i predaje reciklabilnog komunalnog otpada.

Fond je u prosincu 2019. uputio davateljima javne usluge obavijest u vezi s provedbom navedenih odredaba Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, u kojem ih je obavijestio da je u 2019. objavio Javni poziv za podnošenje Programa za preuzimanje neopasne otpadne ambalaže (Narodne novine 84/19, 104/19 i 112/19), kojim su utvrđene obveze podnositelja zahtjeva za podnošenje programa za preuzimanje neopasne ambalaže od plastike, metala i stakla, koja nije obuhvaćena sustavom povratne naknade, od davatelja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na lokaciji sakupljača. Prema navedenoj obavijesti Fonda, nakon donošenja odluke o odabiru najprihvatljivijih programa za određenu vrstu neopasne ambalaže, stvorit će se i uvjeti za sklapanje ugovora između Fonda i davatelja javne usluge te je od davatelja javne usluge zatraženo da dostave iskaz interesa za sklapanje ugovora.

Do vremena obavljanja revizije (studeni 2021.) Društvo nije uputilo Fondu iskaz interesa za zaključivanje ugovora, a troškovi sakupljanja reciklabilnog otpada tijekom 2019. i 2020. financirani su dijelom iz cijene javne usluge, a dijelom od prodaje reciklabilnog komunalnog otpada.

Državni ured za reviziju preporučuje uputiti Fondu iskaz interesa za zaključivanje ugovora kojim će se odrediti uvjeti sakupljanja i predaje reciklabilnog komunalnog otpada čiji tokovi se sastoje pretežito od otpadne ambalaže i kojeg je davatelj javne usluge preuzeo od korisnika usluge.

Prema odredbama članka 18. Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 81/20) koji je stupio na snagu 23. srpnja 2020., osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je sudjelovati u sustavu povratne naknade za otpad obuhvaćen sustavom povratne naknade, preuzeti otpad obuhvaćen sustavom povratne naknade, isplatiti iznos povratne naknade potrošaču te tako preuzeti otpad predati ovlaštenoj osobi u sustavu gospodarenja posebnim kategorijama otpada. Tehnički uvjeti postupanja s otpadom te pravo na naknadu za troškove preuzimanja i predaje toga otpada uređuju se ugovorom s Fondom.

Društvo je podnijelo zahtjev Fondu za zaključenje ugovora za dva reciklažna dvorišta u Gradu Osijeku, a Fond je obavio kontrolu ispunjenja propisanih uvjeta za jedno reciklažno dvorište. Prema izvješću o obavljenoj kontroli Fonda od 7. rujna 2020., Društvo nije ispunilo propisane uvjete u dijelu koji se odnosi na postojanje elektroničke blagajne s mogućnošću ispisa prometa isplaćenog iznosa povratne naknade za otpadnu ambalažu od pića preuzetu od potrošača na lokaciji prodajnog mjesta odnosno reciklažnog dvorišta po vrsti otpadnog materijala te je navedeno da je u tijeku izrada informatičkog programa za blagajnu. Prema obrazloženju Društva u tijeku je postupak za ispunjenje propisanih uvjeta.

Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom

- Cijena javne usluge

Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, davatelj usluge dužan je obračunati cijenu javne usluge na način kojim se osigurava primjena načela „onečišćivač plaća” i koja osigurava ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvalitetu pružanja usluge sukladno odredbama navedenog Zakona i Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom. Cijena javne usluge utvrđuje se razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju koristeći kriterij obračuna količine otpada određen odlukom jedinice lokalne samouprave.

Davatelj javne usluge dužan je voditi evidenciju o preuzetoj količini otpada od pojedinog korisnika usluge u obračunskom razdoblju i korisniku obračunati cijenu javne usluge razmjerno količini preuzetog otpada. U cijenu javne usluge davatelj javne usluge dužan je uključiti troškove nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada, troškove prijevoza otpada, troškove obrade otpada i druge troškove propisane Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom. Davatelj javne usluge cjenikom određuje visinu jedinične cijene za masu predanog otpada ili volumen spremnika otpada i dužan je prije primjene cjenika, odnosno izmjene cjenika, pribaviti suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave na koju se cjenik odnosi i dužan je cjenik objaviti na svojoj mrežnoj stranici.

Prema odredbama članka 18. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, osim troškova propisanih člankom 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, u cijenu javne usluge su uključeni i troškovi nastali radom reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta zaprimanjem bez naknade otpada nastalog u kućanstvu na području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno reciklažno dvorište, troškovi prijevoza i obrade glomaznog otpada koji se prikuplja u okviru javne usluge te troškovi vođenja propisanih evidencija i izvješćivanja u vezi s javnom uslugom.

Grad Osijek te općine Antunovac, Čepin i Ernestinovo donijeli su u 2018. odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada prema odredbama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom Prema odredbama članka 20. navedene Uredbe, cijenu javne usluge čini cijena javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada, cijena obvezne minimalne javne usluge i cijena ugovorne kazne. Kao kriterij količine otpada, odlukom može biti određen volumen spremnika i broj pražnjenja spremnika ili masa predanog miješanog komunalnog otpada. Kada jedan korisnik usluge samostalno koristi spremnik, udjel korisnika usluge u korištenju spremnika je jedan, a kada više korisnika usluge zajednički koriste spremnik zbroj udjela svih korisnika, određenih međusobnim sporazumom ili prijedlogom davatelja usluge, mora iznositi jedan. Prema odredbama članka 21. navedene Uredbe, ukoliko je odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave određena i obveza plaćanja namjenske naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom iznos naknade davatelj javne usluge obračunava u ime i za račun jedinice lokalne samouprave na način određen odlukom.

U skladu s navedenim odredbama Uredbe, Grad Osijek te općine Antunovac, Čepin i Ernestinovo su odlukama kao kriterij obračuna količine otpada utvrdile volumen spremnika i broj pražnjenja spremnika. S obzirom na to da su prema odredbama članka 4., stavka 1., točke 7. navedene Uredbe odluke morale sadržavati i odredbe o cijeni obvezne minimalne javne usluge, navedene jedinice lokalne samouprave su odlukama utvrdile da se cijena minimalne javne usluge utvrđuje cjenikom poštujući pritom obvezu o osiguranju načela „onečišćivač plaća”, ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvalitetu pružanja javne usluge.

Odluke navedenih jedinica lokalne samouprave sadrže i odredbe o ugovornoj kazni te su opisani postupci za koje se plaća ugovorna kazna, način utvrđivanja izvršenja postupaka i cijena ugovorne kazne. Visinu ugovorne kazne Grad Osijek i općine Antunovac i Ernestinovo odredili su u rasponu od 50,00 kn do 500,00 kn, a Općina Čepin od 50,00 kn do 300,00 kn. Postupci (prekršaji) za koje se plaća ugovorna kazna su nekorištenje javne usluge i predaja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada davatelju javne usluge, ako korisnik javne usluge ne predaje biorazgradivi, reciklabilni, problematični i glomazni otpad odvojeno od miješanog komunalnog otpada, ne prikuplja komunalni otpad isključivo u odgovarajuće spremnike za otpad na za to predviđenim mjestima sukladno vrsti otpada i namjeni spremnika, ne predaje problematični otpad u reciklažno dvorište ili mobilno reciklažno dvorište, ne održava spremnike za otpad u stanju funkcionalne sposobnosti, ako je korisnik podnio zahtjev za nekorištenje nekretnine, a koristio ju je, ako na propisano mjesto odloži glomazni otpad u količini većoj od predviđene i drugo.

U rujnu 2019. donesena je Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, prema kojoj su korisnici javne usluge razvrstani u kategorije korisnik kućanstvo i korisnik koji nije kućanstvo, a korisnici koji nisu kućanstvo dodatno su razvrstani u sedam potkategorija. Izmjenama Uredbe propisano je i da je cijena obvezne minimalne javne usluge jedinstvena na području pružanja usluge za sve korisnike usluge razvrstane u kategoriju korisnika kućanstvo i za sve korisnike usluge razvrstane u kategoriju korisnika koji nije kućanstvo unutar iste potkategorije iz priloga koji je tiskan uz Uredbu.

Jedinice lokalne samouprave bile su obvezne uskladiti odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada s navedenim odredbama u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Uredbe. Sa sakupljanjem komunalnog otpada u Općini Vuka Društvo je započelo u srpnju 2019., a do navedenog razdoblja komunalni otpad sakupljao je koncesionar. Općina Vuka je koncem 2019. donijela odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada koja je usklađena s navedenom Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom odnosno korisnici javne usluge razvrstani su u kategorije korisnik kućanstvo i korisnik koji nije kućanstvo, a korisnici koji nisu kućanstvo dodatno su razvrstani u sedam potkategorija, a cijena obvezne minimalne usluge za korisnike kućanstvo i korisnike koji nisu kućanstvo utvrđena u iznosu od 30,50 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Općina Vuka je navedenom odlukom kao kriterij obračuna količine otpada utvrdila volumen spremnika i broj pražnjenja spremnika te je utvrdila visinu ugovorne kazne u rasponu od 50,00 kn do 300,00 kn.

Grad Osijek i općine Antunovac, Čepin i Ernestinovo nisu uskladili odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada s navedenom Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom odnosno nisu utvrdili propisane kategorije korisnika te jedinstvenu cijenu obvezne minimalne javne usluge prema kategorijama i potkategorijama korisnika na području pružanja usluge.

Tijekom obavljanja revizije, donesena je Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske (Narodne novine 31/21) od 23. ožujka 2021., prema kojima se ukidaju pojedini članci Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, između kojih i članci vezani za korisnike javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada koji se razvrstavaju u kategoriju korisnika kućanstvo i korisnika koji nije kućanstvo te odredbe o jedinstvenoj cijeni obvezne minimalne javne usluge prema kategorijama i potkategorijama korisnika na području pružanja usluge jer navedeno nije propisano Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Također je ukinuta i odredba da cijena ugovorne kazne čini dio strukture cijene javne usluge, a ukinuti članci prestaju biti na snazi od 15. rujna 2021.

U skladu s donesenim odlukama jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, Društvo je u 2018. i 2019. utvrdilo cijenu javne usluge za sve jedinice lokalne samouprave na području pružanja usluge. Utvrđena cijena sadrži jediničnu cijenu javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada prema volumenu spremnika i mjesečnu cijenu obvezne minimalne javne usluge, a plaća se za obračunsko mjesto i obračunsko razdoblje. Prije primjene cjenika, Društvo je na utvrđeni cjenik pribavilo suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave na koju se cjenik odnosi.

U tablici broj 7 daju se podaci o strukturi cijene javne usluge prema području pružanja javne usluge i utvrđenim cjenicima važećim u 2019. i 2020.

Tablica broj 7

Podaci o strukturi cijene javne usluge na području pružanja javne usluge prema utvrđenim cjenicima važećim u 2019. i 2020.

Redni broj	Područje pružanja javne usluge/korisnici javne usluge	Cijena obvezne minimalne javne usluge po korisniku mjesečno	Jedinična cijena za pražnjenje volumena spremnika u kn/litri	Datum početka primjene cjenika
	1	2	3	4
	Grad Osijek			
1.	Fizička osobe s vlastitim kompostiranjem	25,93	0,05	01.11.2018.
2.	Fizička osobe bez vlastitog kompostiranja	30,50	0,05	01.11.2018.
3.	Pravna i fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost zadužena za spremnik volumena do 1 100 l	30,50	0,20	01.11.2018.
4.	Pravna i fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost zadužena za spremnik volumena više od 1 100 l	60,00	0,20	01.11.2018.
	Općine Antunovac, Čepin i Ernestinovo			
5.	Fizička osobe s vlastitim kompostiranjem	30,50	0,05	01.11.2018.
6.	Pravna i fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost zadužena za spremnik volumena do 1 100 l	30,50	0,20	01.11.2018.
7.	Pravna i fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost zadužena za spremnik volumena više od 1 100 l	60,00	0,20	01.11.2018.
	Općina Vuka			
8.	Fizička osobe s vlastitim kompostiranjem	30,50	0,05	01.07.2019
9.	Pravna i fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost zadužena za spremnik volumena do 1 100 l	30,50	0,20	01.07.2019.
10.	Pravna i fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost zadužena za spremnik volumena više od 1 100 l	60,00	0,20	01.07.2019.

Utvrđene cijene u cjenicima su bez poreza na dodanu vrijednost. Za Grad Osijek cijena obvezne minimalne javne usluge utvrđena je zasebno za fizičke osobe s vlastitim kompostiranjem u iznosu od 25,93 kn i fizičke osobe bez vlastitog kompostiranja u iznosu od 30,50 kn jer je prema Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Osijeka predviđeno da se korisnik javne usluge može odlučiti za kućno kompostiranje biootpada te osigurati vlastiti komposter ili komposište i potpisati izjavu o načinu korištenja javne usluge, a u navedenom slučaju davatelj javne usluge korisniku neće pružati uslugu odvoza biootpada. Prema evidencijama Društva iz srpnja 2021., na području Grada Osijeka 3 244 korisnika javne usluge obavlja kućno kompostiranje biootpada.

Za općine Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka cijena obvezne minimalne javne usluge utvrđena je samo za fizičke osobe s vlastitim kompostiranjem u iznosu od 30,50 kn jer je odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada navedenih jedinica lokalne samouprave utvrđeno da davatelj javne usluge ne prikuplja biootpad, nego ga korisnici javne usluge sami zbrinjavaju putem vlastitog kompostiranja.

Za pravne i fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i koje su zadužene za spremnik volumena do 1 100 l cijena obvezne minimalne javne usluge u svim jedinicama lokalne samouprave utvrđena je u iznosu od 30,50 kn, a za navedene osobe koje su zadužene za spremnik volumena većeg od 1 100 l cijena obvezne minimalne javne usluge utvrđena je u iznosu od 60,00 kn.

Jedinična cijena za pražnjenje volumena spremnika za fizičke osobe sa ili bez vlastitog kompostiranja u svim jedinicama lokalne samouprave utvrđena je u iznosu od 0,05 kn/litri, a za pravne i fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost jedinična cijena za pražnjenje spremnika utvrđena je u iznosu od 0,20 kn/litri.

Prema odredbama članka 75. Zakona o gospodarenju otpadom (Narodne novine 84/21) koji je stupio na snagu u srpnju 2021., strukturu cijene javne usluge čini cijena za količinu predanog miješanog komunalnog otpada i cijena obvezne minimalne javne usluge, a omjer cijene za količinu predanog miješanog otpada i cijene obvezne minimalne javne usluge u cijeni javne usluge mora biti odmjeran na način koji će osigurati obavljanje javne usluge na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, javnosti rada i onečišćivač plaća, kako bi se osiguralo i poticalo odvojeno sakupljanje otpada. Prema odredbama članka 178. navedenog Zakona, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je donijeti Odluku o načinu pružanja javne usluge u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, odnosno do 31. siječnja 2022. Davatelj javne usluge dužan je donijeti i novi cjenik javne usluge u roku od tri mjeseca od dana donošenja navedene odluke, odnosno do 30. travnja 2022.

Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave moglo je odlukom odrediti korisniku usluge obvezu plaćanja namjenske naknade u skladu s Programom gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a koji je sastavni dio Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi sukladno zakonu kojim se uređuje komunalno gospodarstvo. Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i odluka o obvezi plaćanja namjenske naknade dostavljaju se Ministarstvu. Naknada se obračunava putem računa za javnu uslugu i iskazuje se na računu zasebno. Naknada je javno davanje i prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave te se može koristiti samo u svrhu financiranja gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i sanacije neusklađenog odlagališta na području te jedinice lokalne samouprave.

Grad Osijek i Općina Čepin su odlukama o načinu pružanja javne usluge utvrdile i obvezu plaćanja namjenske naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom koja se obračunava po jedinici volumena miješanog komunalnog otpada i obračunava se putem računa za javnu uslugu u kojem se iskazuje zasebno.

Jedinični iznos namjenske naknade odlukama je utvrđen u iznosu od 0,010 kn/litri za fizičke osobe i 0,015 kn/litri za pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost. Namjenska naknada obračunava se umnoškom utvrđenog jediničnog iznosa namjenske naknade izraženog u kunama po litri, volumenom zaduženog spremnika izraženog u litrama i broju pražnjenja spremnika miješanog komunalnog otpada u obračunskom razdoblju.

Prema odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Čepin prikupljenu naknadu davatelj javne usluge obvezuje se polugodišnje uplaćivati na račun Općine Čepin, a nadzor nad obračunom i naplatom namjenske naknade obavlja nadležno tijelo Općine. Za prikupljanje i utrošak namjenske naknade sadržane u cijeni javne usluge za Grad Osijek, Društvo i Grad Osijek su 2019. i 2020. zaključili ugovore, a prema odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Osijeka nadzor nad obračunom i naplatom namjenske naknade obavlja nadležno tijelo Grada Osijeka.

Društvo je u 2019. i 2020. uplatilo sredstva namjenske naknade Općini Čepin u iznosu od 115.310,00 kn te Gradu Osijeku (putem zaključenih prijeloja) u iznosu od 3.749.490,00 kn, a u poslovnim knjigama Društva na koncu 2020. obveze za naplaćena sredstva namjenske naknade iskazane su u iznosu od 3.767.185,00 kn.

Odredbama Zakona o gospodarenju otpadom nije predviđena mogućnost uvođenja naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom te prema odredbama članka 179. navedenog Zakona, obveza plaćanja naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, koja je određena odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave i koja je donesena do dana stupanja na snagu navedenog Zakona, prestaje u roku od dvije godine od dana stupanja Zakona na snagu, odnosno 31. srpnja 2023.

– Knjigovodstveno praćenje prihoda i rashoda od obavljanja javne usluge

Prema odredbama članka 32., stavka 3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, davatelj javne usluge koji obavlja i drugu djelatnost, mora osigurati knjigovodstveno vjerodostojno praćenje prihoda i rashoda djelatnosti i organizacijsko razdvajanje obavljanja djelatnosti.

Društvo obavlja više različitih javnih usluga odnosno komunalnih djelatnosti te tržišnih djelatnosti, a za obavljanje djelatnosti ustrojene su organizacijske jedinice.

Pojedina oprema koju koristi Društvo (vozila i radni strojevi) služi u obavljanju više djelatnosti, a isto tako, dio zaposlenika Društva obavlja poslove za različite organizacijske jedinice, dok dio zaposlenika obavlja poslove za sve organizacijske jedinice (Služba općih, kadrovskih i pravnih poslova, Služba financija i računovodstva i druge zajedničke službe). Javna usluga obavlja se najvećim dijelom u Radnoj jedinici čistoća i dijelom u Radnim jedinicama zelenilo i prometnice te u okviru zajedničkih službi.

Knjigovodstvene evidencije Društva vode se po radnim jedinicama te detaljnije prema mjestu troška (troškovi pojedinih vozila i radnih strojeva, materijala i usluga te plaća zaposlenika koji se izravno mogu pripisati pojedinoj djelatnosti). Računalni program korišten tijekom 2019. i 2020. nije omogućavao izravni ispis prihoda i rashoda za djelatnost javne usluge ni izravni ispis prihoda i rashoda za djelatnost javne usluge po jedinicama lokalne samouprave.

Prema odredbama članka 69., stavka 3. Zakona o gospodarenju otpadom, davatelj usluge koji osim pružanja javne usluge obavlja i druge poslove, dužan je voditi evidenciju prihoda i rashoda od javne usluge tako da je u svakom trenutku moguće utvrditi postojeće prihode i rashode od javne usluge.

Državni ured za reviziju nalaže voditi evidenciju prihoda i rashoda od javne usluge tako da je u svakom trenutku moguće utvrditi postojeće prihode i rashode od javne usluge, u skladu s odredbama Zakona o gospodarenju otpadom.

Za potrebe sastavljanja Izvješća o radu davatelja javne usluge i za potrebe drugih izvješća, Društvo je za 2019. i 2020. sastavilo pregled ukupnih prihoda i rashoda od obavljanja javne usluge.

U tablici broj 8 daju se podaci o ostvarenim prihodima i rashodima od javne usluge u odnosu na ukupno ostvarene prihode i rashode Društva za 2019. i 2020.

Tablica broj 8

Ostvareni prihodi i rashodi od javne usluge u odnosu na ukupno ostvarene prihode i rashode Društva za 2019. i 2020.

u kn

Redni broj	Djelatnost	2019.			2020.		
		Prihodi	Rashodi	Razlika prihoda i rashoda	Prihodi	Rashodi	Razlika prihoda i rashoda
	1	2	3	4(2-3)	5	6	7(5-6)
1.	Javna usluga	40.689.310,00	39.153.694,00	1.535.616,00	41.113.415,00	39.133.867,00	1.979.548,00
2.	Druge djelatnosti	40.487.166,00	41.288.597,00	-801.431,00	34.821.904,00	36.344.270,00	-1.522.366,00
3.	Ukupno	81.176.476,00	80.442.291,00	734.185,00	75.935.319,00	75.478.137,00	457.182,00
4.	Udjel prihoda i rashoda od javne usluge u ukupnim prihodima i rashodima u % (1./3.*100)	50,1	48,7	-	54,1	51,8	-

Prema podacima iskazanim u tablici broj 8, udjel prihoda od javne usluge u ukupno ostvarenim prihodima za 2019. bio je 50,1 %, a za 2020. bio je 54,1 %. Udjel rashoda od javne usluge u ukupno ostvarenim rashodima za 2019. bio je 48,7 %, a za 2020. bio je 51,8 %.

Prihodi od obavljanja javne usluge ostvareni su za 2019. u iznosu od 40.689.310,00 kn, a za 2020. u iznosu od 41.113.415,00 kn, što je 424.105,00 kn ili 1,0 % više u odnosu na 2019. Iskazani prihodi od javne usluge odnose se na prihode prema računima za javnu uslugu ispostavljene kućanstvima i drugim korisnicima, prihode od odvoza komunalnog otpada (glomaznog otpada, biorazgradivog otpada i drugo) putem kontejnera na zahtjev korisnika usluge, prihode od prodaje odvojeno prikupljenog otpada, prihode od prodaje vrećica za odvojeno prikupljanje otpada, naplaćena otpisana potraživanja iz prošlih godina i druge prihode.

Račune za obavljanu javnu uslugu Društvo ispostavlja prema ugovorima zaključenim s korisnicima i u skladu s utvrđenim cjenicima te je na računima zasebno iskazan iznos za cijenu obvezne minimalne javne usluge, volumen spremnika i jedinična cijena pražnjenja spremnika, broj pražnjenja spremnika, udjel u korištenju spremnika te za Grad Osijek i Općinu Čepin i iznos namjenske naknade. Društvo vodi Evidenciju o preuzetom komunalnom otpadu prema odredbama članka 17. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom u digitalnom obliku, a prema podacima o broju pražnjenja spremnika miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada iz navedene Evidencije obračunava se i iznos varijabilnog dijela cijene javne usluge. Drugi prihodi od obavljanja javne usluge obračunavani su na temelju cjenika koje je donio direktor Društva ili na temelju zaključenih ugovora za prodaju odvojeno prikupljenog otpada.

Rashodi od obavljanja javne usluge ostvareni su za 2019. u iznosu od 39.153.694,00 kn, a za 2020. u iznosu od 39.133.867,00 kn, što je 19.827,00 kn ili 0,1 % manje u odnosu na 2019. Iskazani rashodi od obavljanja javne usluge odnose se na troškove materijala i usluga, sitan inventar i autogume, utrošenu energiju (električna energija, plin i gorivo), usluge tekućeg održavanja, amortizaciju imovine, brutoplaće i naknade troškova zaposlenika koji rade na poslovima gospodarenja otpadom, rashode za zbrinjavanje odvojeno prikupljenog otpada, na dio rashoda drugih radnih jedinica koje sudjeluju u obavljanju poslova javne usluge, financijske rashode i druge troškove i rashode. Rashodi drugih radnih jedinica (zajedničke službe, zelenilo, prometnice i čistoća – javna higijena) koje sudjeluju u obavljanju poslova javne usluge raspoređeni su prema ključu koji je utvrđen postotkom ukupnih rashoda navedenih radnih jedinica koji se odnose na obavljanje poslova javne usluge.

Društvo je za 2019. ostvarilo ukupne prihode od prodaje posebnih kategorija otpada (papira i kartona i ambalaže od papira i kartona lima, plastične folije, baterija i akumulatora i drugo) u iznosu od 795.840,00 kn i rashode za zbrinjavanje posebnih kategorija otpada (plastike i ambalaže od plastike, stakla, tonera, filtera, tekstila i drugo) u iznosu od 347.436,00 kn, a za 2020. ostvareni su prihodi od prodaje posebnih kategorija otpada u iznosu od 382.225,00 kn i rashodi za zbrinjavanje posebnih kategorija otpada u iznosu od 937.392,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi za 2019. i 2020. u iznosu od 1.088.057,00 kn odnose se na prihode od prodaje papira i kartona čija je prodajna cijena bez poreza na dodanu vrijednost u 2019. i 2020. prema zaključenim ugovorima iznosila od 110,00 kn do 350,00 kn po toni. Vrijednosno najznačajniji rashodi za 2019. i 2020. u iznosu od 1.206.627,00 kn odnose se na zbrinjavanje plastike i ambalaže od plastike. Prema zaključenim ugovorima, cijena zbrinjavanja plastike i ambalaže od plastike od 1. svibnja 2019. do 1. veljače 2020. iznosila je 550,00 kn po toni, a od 1. veljače 2020. iznosila je 890,00 kn po toni. Do 1. svibnja 2019. plastika i ambalaža od plastike zbrinjavala se bez naknade.

Prema odredbama članka 32., stavka 5. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, davatelj javne usluge dužan je izvješće o radu podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga Ministarstvu. Navedena obveza davatelja javne usluge utvrđena je i odredbama članka 69. Zakona o gospodarenju otpadom.

Prema odredbama članka 22. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, davatelj javne usluge dužan je predati Izvješće o radu davatelja javne usluge na obrascu kojega Ministarstvo objavljuje na svojoj mrežnoj stranici. Izvješće obavezno sadrži opće podatke o području pružanja javne usluge, obračunskim mjestima, korisnicima usluge i odvojenom sakupljanju otpada, podatke o redovitosti sustava, te podatke o kvaliteti pružanja javne usluge i ekonomskoj učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada. Na temelju podataka iz navedenog Izvješća i podataka prijavljenih u ROO, Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje godišnje Izvješće o sustavu sakupljanja komunalnog otpada, u obliku usporedne tablice, s podacima iz izvješća svedenim na primjenjivu zajedničku mjeru za područja pružanja javne usluge i davatelje javne usluge po jedinicama lokalne samouprave, u svrhu pregleda kvalitete, redovitosti i ekonomske učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada.

Prema navedenim odredbama Uredbe, na mrežnim stranicama Ministarstva objavljen je obrazac za Izvješće o radu davatelja usluge – Obrazac IRDJU. Upute za popunjavanje obrasca su sastavni dio obrasca, a obrazac se u Excel formatu dostavlja Ministarstvu elektroničkom poštom na objavljenu adresu.

Za potrebe sastavljanja Izvješća o radu davatelja javne usluge, Društvo je za 2019. i 2020. sastavilo pregled prihoda i rashoda od obavljanja javne usluge. Navedeni pregled sadrže podatke o ukupnim prihodima i rashodima od obavljanja javne usluge i ukupnim prihodima i rashodima od obavljanja usluge povezane s javnom uslugom te pregled ostvarenih ukupnih rashoda po radnim jedinicama (prema utvrđenom postotku ukupnih rashoda pojedine radne jedinice koji se odnose na obavljanje javne usluge) te po mjestu troška u okviru Radne jedinice čistoća u okviru koje se obavlja najveći dio poslova vezanih za obavljanje javne usluge. Navedeni pregled ne sadrži podatke o ukupnim prihodima i rashodima od obavljanja javne usluge po jedinicama lokalne samouprave, podatke o vrstama ukupnih prihoda i rashoda koji se odnose na javnu uslugu, kao ni podatke o vrstama prihoda i rashoda koji se odnose na javnu uslugu za svaku pojedinu jedinicu lokalne samouprave. U izvješćima o radu davatelja javne usluge za jedinice lokalne samouprave ukupni prihodi i rashodi od obavljanja javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom raspoređeni su na jedinice lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

Prema navedenom, u izvješćima o radu davatelja javne usluge za svaku pojedinu jedinicu, Društvo nije unijelo vjerodostojne i dokumentirane podatke o ukupnim prihodima i rashodima od obavljanja javne usluge po pojedinim jedinicama lokalne samouprave te ni iskazana razlika prihoda i rashoda po jedinicama lokalne samouprave ne predstavlja vjerodostojan podatak o tome pokrivaju li prihodi od obavljanja javne usluge u potpunosti rashode od obavljanja javne usluge, odnosno osigurava li cijena javne usluge utvrđena za područje pojedinih jedinica lokalne samouprave pokriće svih rashoda od obavljanja javne usluge.

U tablici broj 9 daje se pregled ostvarenih prihoda i rashoda od obavljanja javne usluge u 2019. i 2020. po jedinicama lokalne samouprave, prema podacima Društva.

Tablica broj 9

Ostvareni prihodi i rashodi od obavljanja javne usluge za 2019. i 2020. po jedinicama lokalne samouprave, prema podacima Društva

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	2019.			2020.		
		Prihodi	Rashodi	Razlika prihoda i rashoda (2 - 3)	Prihodi	Rashodi	Razlika prihoda i rashoda (5 - 6)
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Grad Osijek	37.876.500,00	36.231.074,00	1.645.426,00	38.271.614,00	37.540.578,00	731.036,00
2.	Općina Antunovac	590.440,00	627.500,00	-37.060,00	574.285,00	322.808,00	251.477,00
3.	Općina Čepin	1.852.070,00	1.903.960,00	-51.890,00	1.776.139,00	996.093,00	780.046,00
4.	Općina Ernestinovo	370.300,00	391.160,00	-20.860,00	333.612,00	186.768,00	146.844,00
5.	Općina Vuka	-	-	-	157.765,00	87.620,00	70.145,00
	Ukupno	40.689.310,00	39.153.694,00	1.535.616,00	41.113.415,00	39.133.867,00	1.979.548,00

Iskazani podaci o prihodima i rashodima za 2019. i 2020. po jedinicama lokalne samouprave ukazuju na značajna odstupanja, primjerice za Grad Osijek rashodi su u 2020. iskazani u većem iznosu za 1.309.504,00 kn ili 3,6 % u odnosu na 2019., dok su rashodi za Općinu Antunovac za 2020. iskazani u manjem iznosu za 304.692,00 kn ili 48,6 %, Općinu Čepin za 907.867,00 kn ili 47,7 % i Općinu Ernestinovo za 204.392,00 kn ili 52,3 % u odnosu na 2019. S obzirom na to da u okviru knjigovodstvenih evidencija Društva nije omogućeno praćenje prihoda i rashoda od javne usluge te praćenje prihoda i rashoda od javne usluge po jedinicama lokalne samouprave, nisu vidljivi razlozi navedenih odstupanja.

Prema navedenim odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, Društvo je za 2019. sastavilo Izvješće o radu davatelja javne usluge na Obrascu IRDJU za Grad Osijek i općine Antunovac, Čepin i Ernestinovo te ih dostavilo Ministarstvu u propisanom roku, a za Općinu Vuka Društvo nije sastavilo navedeno izvješće i dostavilo ga Ministarstvu, iako je u navedenoj Općini bilo davatelj javne usluge od srpnja do konca 2019. Društvo je za 2020. navedeno Izvješće sastavilo za Grad Osijek i općine Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuku te ih dostavilo Ministarstvu u propisanom roku.

Izvješća o radu davatelja javne usluge na Obrascu IRDJU Društvo nije dostavilo predstavničkim tijelima jedinicama lokalne samouprave u propisanom roku, nego im je dostavljalo izvješća i podatke o planiranim i provedenim aktivnostima na gospodarenju otpadom u obliku slobodno sastavljenih dokumenta ili *e-mail* poruka koje sadrži opis aktivnosti i druge podatke u vezi s gospodarenjem otpadom na području pojedine jedinice lokalne samouprave koji se najvećim dijelom odnose na podatke potrebne za sastavljanje izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže dostavljanje Izvješća o radu davatelja javne usluge u propisanom roku predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave na čijem području pruža javnu uslugu, u skladu s odredbama Zakona o gospodarenju otpadom.

Obrazac IRDJU sastoji se od tri dijela. U dijelu Obrasca I. Opći podaci o području pružanja javne usluge, obračunskim mjestima, korisnicima usluge i odvojenom sakupljanju otpada iskazuju se podaci o izvještajnoj godini, nazivu jedinice lokalne samouprave, broju stanovnika jedinice lokalne samouprave, području pružanja javne usluge, odnosno naseljima u kojima se pruža javna usluga, broju stanovnika obuhvaćenom javnom uslugom, broju obračunskih mjesta, broju korisnika usluge, broju nekretnina koje se trajno ne koriste, broju vozila za obavljanje javne usluge te broju zaposlenih koji rade na poslovima javne usluge.

U navedenom dijelu Obrasca za Grad Osijek za 2019. iskazani podaci koji se odnose na broj korisnika usluge, broj vozila za obavljanje javne usluge i broj zaposlenih koji rade na poslovima javne usluge pogrešno su uneseni jer su uneseni zbirni podaci koji se odnose na sve jedinice lokalne samouprave na čijem području Društvo pruža javnu uslugu. Za podatke o broju vozila i broju zaposlenih na poslovima javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom (s obzirom na to da ne postoje upute uz obrazac na koji način se popunjavaju ovi podaci) iskazani su podaci o ukupnom broju vozila i ukupnom broju zaposlenih koji tijekom godine obavljaju poslove javne usluge na području pojedine jedinice lokalne samouprave, iako navedeni ukupan broj vozila i broj zaposlenih obavlja poslove na području svih jedinica lokalne samouprave.

U dijelu Obrasca II. Podaci o redovitosti sustava iskazuju se podaci o dostupnosti javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom po naseljima na području pružanja usluge i iskazano je da je u 2019. i 2020. javna usluga bila dostupna u svim naseljima na području pružanja usluge te da je usluga bila dostupna svih 365 dana u godini.

U dijelu Obrasca III. Podaci o kvaliteti pružanja usluge i ekonomskoj učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada iskazuju se podaci o prihodima i troškovima javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom te o prihodima i troškovima javne usluge po toni miješanog komunalnog otpada i po toni otpada u prikupljenog u sklopu usluge povezane s javnom uslugom. U ovom dijelu obrasca daju se i drugi podaci o kvaliteti pružanja javne usluge i ekonomskoj učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada, a odnose se na udaljenost koju godišnje prijeđu vozila u obavljanju javne usluge te usluge povezane s javnom uslugom, podaci o prigovorima i reklamacijama korisnika javne usluge, podaci o cjeniku javne usluge i podaci o provedenoj analizi sastava komunalnog otpada.

U navedenom dijelu Obrasca za Grad Osijek za 2019. iskazani podaci koji se odnose na ukupne godišnje prihode i troškove od javne usluge i ukupne godišnje prihode i troškove od usluge povezane s javnom uslugom pogrešno su uneseni jer su kao ukupni godišnji prihodi i troškovi od javne usluge uneseni ukupni godišnji prihodi i troškovi od javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom za sve jedinice lokalne samouprave, a kao ukupni godišnji prihodi i troškovi od usluge povezane s javnom uslugom uneseni su ukupni godišnji prihodi i troškovi od usluge povezane s javnom uslugom za sve jedinice lokalne samouprave. Zbog navedenog, podaci za Grad Osijek za 2019. o prihodima i troškovima po toni miješanog komunalnog otpada i po toni otpada od usluge povezane s javnom uslugom nisu točno iskazani.

Također, iskazani podaci o prihodima i troškovima javne usluge po toni miješanog komunalnog otpada i po toni otpada od usluge povezane s javnom uslugom po jedinicama lokalne samouprave su neujednačeni te se značajno razlikuju između pojedinih jedinica lokalne samouprave, a podaci o prihodima i troškovima po toni otpada od usluge povezane s javnom uslugom u tri jedinice lokalne samouprave (općine Antunovac, Čepin i Ernestinovo) za 2019. iskazani su u istom iznosu. Osim navedenog, značajno se razlikuju i usporedni podaci za pojedine jedinice lokalne samouprave u 2020. u odnosu na 2019.

Podaci o prihodima i troškovima po toni miješanog komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave izračunani su za potrebe sastavljanja Obrasca na način da su ukupni prihodi i troškovi od javne usluge iskazani u Obrascu dijeljeni s količinom prikupljenog miješanog komunalnog otpada po pojedinim jedinicama lokalne samouprave. Podaci o prihodima i troškovima po toni otpada sakupljenog u okviru usluge povezane s javnom uslugom za 2020. izračunani su na način da su iskazani ukupni prihodi i troškovi od usluge povezane s javnom uslugom iskazani u Obrascu dijeljeni u većini jedinica lokalne samouprave samo s količinama odvojeno prikupljenog papira i kartona te plastike, odnosno pri izračunu nije obuhvaćen drugi odvojeno prikupljeni otpad (glomazni otpad, metali, staklo, plastična ambalaža i drugi otpad) prikupljen u okviru obavljanja usluge povezane s javnom uslugom. Za podatke o prihodima i troškovima po toni otpada sakupljenog u okviru usluge povezane s javnom uslugom za 2019. nije vidljivo na koji su način izračunani, a za većinu jedinica lokalne samouprave navedeni podaci iskazani su u istom iznosu. Prema iskazanim podacima u Obrascu, prihodi po toni miješanog komunalnog otpada u 2019. i 2020. iznosili su od 614,00 kn do 2.293,00 kn po toni, a troškovi od 282,00 kn do 1.881,00 kn. Prihodi po toni otpada sakupljenog u okviru usluge povezane s javnom uslugom iznosili su od 83,00 kn do 381,00 kn po toni, a troškovi od 736,00 do 2.008,00 kn po toni. Razlike u iskazanim podacima u većini slučajeva proistječu iz nedosljedno razgraničenih prihoda i troškova po jedinicama lokalne samouprave te i zato što za izračun nisu korišteni točni podaci o količini sakupljenog otpada.

U Obrascu IRDJU za 2019. i 2020. za općine Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka evidentirani su podaci o prijeđenim kilometrima po vozilu u okviru obavljanja javne usluge, a nisu evidentirani podaci o prijeđenim kilometrima po vozilu u okviru obavljanja usluge povezane s javnom uslugom.

Svrha Obrasca IRDJU odnosno Izvješća o radu davatelja javne usluge je pregled kvalitete, redovitosti i ekonomske učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada, a navedeno Izvješće je i značajno zbog točnosti, pouzdanosti i usporedivosti podataka na razini jedinica lokalne samouprave na području pružanja usluge te i na razini Republike Hrvatske odnosno svih jedinica lokalne samouprave i svih davatelja javne usluge.

Državni ured za reviziju preporučuje pri popunjavanju Obrasca IRDJU, obratiti pozornost na dokumentiranost, točnost i pouzdanost podataka te usporedivost podataka za područje pojedinih jedinica lokalne samouprave na području pružanja usluge, kako bi se ispunila svrha Izvješća o radu davatelja javne usluge, odnosno pregled kvalitete, redovitosti i ekonomske učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada.

Prema odredbama članka 15., stavka 5. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, davatelj javne usluge je dužan na svojoj mrežnoj stranici objaviti obavijest o načinu podnošenja prigovora sukladno obvezama iz posebnog propisa kojim se uređuje zaštita potrošača. Obavijest o načinu podnošenja prigovora objavljena je na mrežnim stranicama Društva, a prigovori se mogu podnijeti osobno u poslovnim prostorijama Društva, poštom i elektroničkom poštom. Na prigovore Društvo odgovara u pisanom obliku ili elektroničkom poštom. U Obrascu IRDJU za 2019. i 2020. Društvo je evidentiralo 357 primljenih prigovora, od kojih se 346 odnosi na područje Grada Osijeka. Prema podacima Društva, primljeni prigovori odnose se na isporuku plastičnih vreća za odvojeno prikupljanje otpada, odvoz papira i plastike, rad reciklažnih dvorišta, iznose računa za obavljene usluge i drugo.

Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu

Prema odredbama članka 45. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, osoba koja obavljanjem svoje djelatnosti proizvodi otpad i osoba koja preuzima otpad u posjed dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada za svaku vrstu otpada, koji se sastoji od obrasca očevidnika i pratećih listova za pojedinu vrstu otpada i priloženih dokumenata propisanih pravilnicima kojima se određuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada, te pravilnikom kojim se određuju kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada. Posebnom kategorijom otpada, između ostalog, smatraju se i pojedine kategorije otpada koje su razvrstane u komunalni otpad (biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori).

Osoba koja proizvodi i preuzima otpad dužna je ažurno i potpuno unositi podatke u očevidnik o nastanku i tijeku otpada nakon svake nastale promjene stanja te podatke iz očevidnika čuvati pet godina. Očevidnik o nastanku i tijeku otpada vodi se u pisanom obliku, a osoba koja je ishodila dozvolu za gospodarenje otpadom i koja je upisana u očevidnik reciklažnih dvorišta te u očevidnik prijevoznika otpada i davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada putem mrežne aplikacije koja je sastavni dio informacijskog sustava gospodarenja otpadom. Osoba koja unosi podatke u Očevidnik o nastanku i tijeku otpada odgovorna je za istinitost podataka koje je unijela. Oblik, izgled i način vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka, rokove za dostavu podataka i način obračuna troškova koji nastaju radom mrežne aplikacije propisuje ministar pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Prema odredbama članka 34. Pravilnika o gospodarenju otpadom, Očevidnik o nastanku i tijeku otpada vodi se na način da se u obrascu ONTO evidentira nastanak, predaja, preuzimanje i obrada otpada, a u obrascu ONTO-P evidentira se prikupljanje otpada u sklopu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i prijevoz otpada.

Obrazac ONTO vodi se zasebno za kalendarsku godinu, lokaciju gospodarenja otpadom, odnosno organizacijsku jedinicu te vrstu otpada prema Katalogu otpada. Obrazac ONTO-P vodi se kao jedinstveni dokument za pravnu osobu, kalendarsku godinu i vrstu otpada prema Katalogu otpada.

Očevidnik o nastanku i tijeku otpada za prethodnu kalendarsku godinu mora biti zatvoren 15. ožujka tekuće kalendarske godine te se nakon toga datuma ne može više mijenjati. Mrežnu aplikaciju za kategorizaciju otpada za potrebe vođenja ONTO vodi Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama. Obrazac ONTO i ONTO-P propisani su Dodatkom XI Pravilnika.

Prema odredbama članka 35. navedenog Pravilnika, osoba čijim obavljanjem djelatnosti nastaje otpad dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada na način da u obrascu ONTO evidentira nastanak i predaju otpada. Osoba koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada na način da u obrascu ONTO evidentira nastanak, preuzimanje, predaju i obradu otpada. Osoba upisana u Očevidnik prijevoznika otpada i osoba koja je davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada na način da u ONTO-P obrascu evidentira prijevoz pošiljke otpada koju prevozi.

Prema odredbama članka 44. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, posjednik otpada koji predaje pošiljku otpada dužan je osobi koja preuzima pošiljku otpada, uz pošiljku otpada predati prateći list koji sadrži informacije o vrsti i količini otpada koji čini pošiljku, o osobama koje imaju pošiljku u posjedu, o vlasništvu nad pošiljkom i druge potrebne informacije o pošiljci. Obrazac pratećeg lista i iznimke od obveze predaje pratećeg lista propisuje ministar pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Prema odredbama članka 3., stavka 1., točke 9. Pravilnika o gospodarenju otpadom, prateći list je dokument koji prati pošiljku otpada prilikom prijevoza otpada kad su polazište i odredište u Republici Hrvatskoj te potvrđuje primopredaju pošiljke otpada između određenih osoba, a prema odredbama članka 36., stavka 1. Pravilnika izrađuje se ispunjavanjem obrasca PL-O prema uputi za popunjavanje. Obrazac PL-O propisan je Dodatkom XII navedenog Pravilnika. Iznimke od obveze ispunjavanja pratećeg lista propisane su odredbama članka 38. Pravilnika, a prateći list se, između ostalog, ne ispunjava kada korisnik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada koji je fizička ili pravna osoba predaje pošiljku toga otpada davatelju javne usluge, kada fizička osoba (građanin) predaje otpad u sklopu usluge povezane s javnom uslugom, te kada se pošiljka otpada ne predaje u posjed drugoj osobi.

Odredbama članka 40. Pravilnika o gospodarenju otpadom detaljnije je uređen informacijski sustav e-ONTO koji se sastoji od relacijske baze podataka i pripadajuće mrežne aplikacije, sadrži podatke o korisnicima, podatke propisane obrascima ONTO i ONTO-P te obrascem PL-O.

Podaci se u sustav dostavljaju korištenjem mrežnog preglednika kojim se pristupa sučelju dostupnom na mrežnim stranicama e-ONTO-a i putem mrežnih servisa. Iz podataka unesenih u sustav e-ONTO izrađuju se odgovarajuća izvješća za Fond i ROO. Odredbama članka 41. Pravilnika o gospodarenju otpadom propisane su obveze osoba koja su ishodile dozvolu za gospodarenje otpadom, trgovaca otpadom, osoba koje su upisane u očevidnik reciklažnih dvorišta i prijevoznika otpada te davatelja javne usluge. Davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada dužan je voditi e-ONTO za područje pružanja javne usluge i za sav otpad koji prikuplja u sklopu javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom sukladno posebnoj propisu koji uređuje gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama članka 42. Pravilnika o gospodarenju otpadom, troškovi koji nastaju radom e-ONTO-a, a koje su dužni snositi korisnici te aplikacije, obračunavaju se na način da iznose nula kuna. Prema odredbama članka 54. Pravilnika, obrazac PL-O propisan ovim pravilnikom primjenjuje se od 1. studenoga 2021. do kada će Ministarstvo uskladiti i sustav e-ONTO. Odredbama članka 41., stavka 2. Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 117/17) koji je bio na snazi od 7. prosinca 2017. do 23. srpnja 2020. bilo je propisano da su obveznici vođenja e-ONTO-a bili dužni registrirati najmanje jednog korisnika u e-ONTO-u do 15. prosinca 2017. i voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada putem e-ONTO-a od 1. siječnja 2018.

Prema navedenome, Društvo je od 1. siječnja 2018. bilo dužno voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada putem e-ONTO-a.

Na mrežnim stranicama Ministarstva opisan je informacijski sustav e-ONTO kao mrežni bazirani višekorisnički sustav koji omogućava unos podataka i izradu izvještajnih formi za potrebe praćenja otpada od proizvođača do krajnjeg odredišta putem mrežne aplikacije i/ili putem mrežnog servisa za automatsku razmjenu podataka. Cilj sustava e-ONTO je objedinjavanje podataka iz ONTO i ONTO-P obrazaca i pratećih listova na jednom mjestu, uvid u stanje i tijek otpada u realnom vremenu te dostupnost sustava za svakodnevno unošenje podataka putem mrežne aplikacije. Sustav je povezan s ostalim informacijskim sustavima unutar Fonda i Ministarstva u cilju optimizacije unosa podataka i praćenja kvalitete unesenih podataka.

Na mrežnim stranicama Ministarstva objavljeni su i dokumenti pod nazivom e-ONTO upute za korisnike, e-ONTO upute za administratore te e-ONTO upute za *web* servise, koji su namijenjeni obveznicima korištenja sustava e-ONTO i u kojima bi obveznici trebali naći sve što je nužno za rad u sustavu.

U e-ONTO uputama za administratore (zaposlenik obveznika koji ima najveća ovlaštenja u sustavu te može pristupiti i ažurirati sve operativne podatke korisnika) i e-ONTO uputama za korisnike sadržane su aktivnosti s objašnjenjima za korisnike od prijave u sustav i načina prijavljivanja lokacije gospodarenja otpadom do unosa dokumenata, odnosno podataka, korekcije stanja, storniranja dokumenata, zaključivanja obrazaca te kreiranja izvještaja iz sustava.

U e-ONTO uputama za *web* servise nalazi se dokumentacija za razvojne inženjere vanjskih aplikacija koji će koristiti e-ONTO sustav za kreiranje e-PL-ova preko servisnog sloja e-ONTO sustava. Dokument opisuje način spajanja, autentikacije i autorizacije na servis e-ONTO te dostupne metode, ulaze i izlaze iz sustava. Na ovaj način omogućeno je korisnicima koji imaju veliki broj dokumenata ili su već imali programsko rješenje za ispostavljanje dokumentacije i vođenje evidencija o otpadu da nadgrade svoje postojeće sustave i automatiziraju razmjenu podataka između vlastitog sustava i centralnog e-ONTO sustava.

Prema navedenom, za obveznike e-ONTO sustava moguća su dva načina rada u sustavu, odnosno izravnim ispostavljanjem dokumentacije i vođenjem evidencija o otpadu u sustavu e-ONTO (što je prikladno za obveznike koji na dnevnoj bazi nemaju puno dokumenata), a za korisnike koji već imaju programsko rješenje omogućen je mrežni pristup sustavu e-ONTO kako ne bi morali dvostruko unositi dokumente odnosno kako bi se izbjegle pogreške zbog dvostrukog unosa.

Pravilnikom o gospodarenju otpadom koji je bio na snazi od 7. prosinca 2017. do 23. srpnja 2020. u Dodatku XII i Dodatku XIII objavljeni su obrasci ONTO i ONTO-P te Obrazac PL-O, a osim obrazaca bile su navedene i detaljne upute za popunjavanje navedenih obrazaca. U Pravilniku o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu 23. srpnja 2020. u Dodatku XI i Dodatku XII propisani su samo obrasci ONTO i ONTO-P te Obrazac PL-O, a upute za popunjavanje obrazaca nisu navedene niti je navedeno da se obrasci popunjavaju prema uputama objavljenim na mrežnim stranicama Ministarstva.

Na mrežnim stranicama Ministarstva (Obrasci za podatke o otpadu) dane su upute za popunjavanje obrazaca ONTO i ONTO-P te obrasca PL-O.

Društvo je od 2018., od kada je postalo obveznik sustava e-ONTO, ispostavljalo dokumentaciju i vodilo evidencije o otpadu u okviru sustava e-ONTO. Očevidnike o nastanku i tijeku otpada Društvo je vodilo na način da je u obrascu ONTO evidentiralo nastanak, predaju, preuzimanje i obradu otpada, a u obrascu ONTO-P evidentiralo je sakupljeni otpad u sklopu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i prijevoz otpada. Obrazac ONTO vođen je zasebno za kalendarsku godinu, lokaciju gospodarenja otpadom odnosno organizacijsku jedinicu te vrstu otpada prema Katalogu otpada. Obrazac ONTO-P vođen je kao jedinstveni dokument za svaku kalendarsku godinu i vrstu otpada prema Katalogu otpada. Nastanak, predaju, preuzimanje i obradu otpada u obrascu ONTO Društvo je vodilo za sljedeće lokacije gospodarenja otpadom: odlagalište otpada Lončarica Velika, građevina za biološku obradu otpada (kompostana), reciklažno dvorište Jug II u Osijeku, reciklažno dvorište Retfala u Osijeku, reciklažno dvorište Gornji grad u Osijeku, reciklažno dvorište Antunovac, reciklažno dvorište Čepin, reciklažno dvorište Dopsin, sjedište Društva i odlagalište inertnog otpada s reciklažnim dvorištem za građevinski otpad u Sarvašu.

Očevidnici o nastanku i tijeku otpada za odlagalište otpada Lončarica Velika i građevine za biološku obradu otpada (kompostane) sadrže propisane elemente odnosno podatke o datumu dovoza otpada, količini ulaza i izlaza otpada te oznaci načina ulaza i izlaza otpada i stanju otpada u kilogramima, a u očevidniku o nastanku i tijeku otpada za odlagalište otpada Lončarica Velika (s obzirom na to da se na odlagalište dovozi otpad iz više jedinica lokalne samouprave) je u okviru stupaca Napomena naveden podatak o podrijetlu otpada (jedinici lokalne samouprave u kojoj je otpad sakupljen). Sakupljanje i dovoz otpada na odlagalište otpada Lončarica Velika i kompostanu najvećim dijelom obavljen je vozilima Društva u sklopu obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Pri dovozu otpada na odlagalište i kompostanu svaka pošiljka otpada se važe te se na odlagalištu i kompostani ispostavlja dokument u obliku tablice iz Excel programa koji sadrži podatke o datumu i vremenu dolaska vozila s otpadom na odlagalište, registracijskoj oznaci vozila, vrsti otpada, bruto i neto težini vozila pri dolasku odnosno odlasku s odlagališta, količini odloženog otpada i u pojedinim slučajevima (za odlagalište otpada Lončarica Velika) jedinici lokalne samouprave s čijeg je područja otpad sakupljen. Navedeni dokument dostavlja se u sjedište Društva elektroničkom poštom te se na temelju dostavljenih podataka u očevidnike o nastanku i tijeku otpada unose propisani podaci. Prije slanja podataka odnosno dokumenta s odlagališta otpada i kompostane u sjedište Društva nije obavljena kontrola dostavljenih podataka niti je internim procedurama Društva imenovana osoba odgovorna za kontrolu navedenih podataka.

Pri unosu podataka u očevidnike o nastanku i tijeku otpada za odlagalište otpada Lončarica Velika, podaci o podrijetlu otpada odnosno jedinici lokalne samouprave iz čijeg je područja otpad sakupljen evidentirani su (s obzirom na to da na dokumentu koji je dostavljen s odlagališta u većini slučajeva nije navedeno podrijetlo otpada) na temelju registracijskih oznaka kamiona te dana u mjesecu kada je otpad pristigao na odlagalište, odnosno prema rasporedu odvoza otpada s područja pojedinih jedinica lokalne samouprave, čime je omogućeno nastajanje pogreški pri unosu podataka o porijeklu otpada u očevidnike o nastanku i tijeku otpada. Također, u očevidnike o nastanku i tijeku otpada za odlagalište otpada Lončarica Velika i kompostanu te u očevidnik o nastanku i tijeku otpada za prijevoznika otpada nije evidentirana svaka pojedinačna pošiljka otpada zasebno (količina otpada u pojedinom vozilu), nego je evidentirana ukupna količina otpada po danima. Primjerice, na 23. listopada 2019. na odlagalište otpada Lončarica Velika dovezeno je 13 pošiljki miješanog komunalnog otpada s područja Grada Osijeka ukupne količine od 85 970,00 kg, a u očevidnike o nastanku i tijeku otpada (ONTO i ONTO-P) evidentirana je jedna pošiljka otpada s ukupnom količinom od 85 970,00 kg.

Očevidnici o nastanku i tijeku otpada za reciklažna dvorišta kojima je upravljalo Društvo tijekom 2019. i 2020. sadrže sve propisane podatke, a pri predaji sakupljenog otpada iz reciklažnih dvorišta oporabiteljima otpada ispostavljeni su prateći listovi odnosno obrasci PL-O u elektroničkom obliku koji sadrže propisane podatke. U slučajevima kada je otpad iz reciklažnih dvorišta predavan oporabiteljima otpada vozilima Društva, količina predanog otpada utvrđena je vaganjem otpada na lokaciji oporabitelja otpada, o čemu se ispostavlja dokument o vaganju (vagarski list). Ispostavljene dokumente o vaganju u najvećem broju slučajeva nisu potpisali zaposlenici Društva (vozači kamiona koji su predali otpad), čime bi se ovjerila točnost iskazanih podataka u dokumentima o vaganju i pratećim listovima. Također, u pojedinim slučajevima u dokumentima o vaganju naknadno su ručnim dopisivanjem umanjene količine predanog otpada, a prema obrazloženju Društva količine predanog otpada su umanjivane jer je predani otpad sadržavao nečistoće.

Na temelju zaključenih ugovora s Gradom Osijekom, Društvo je upravljalo reciklažnim dvorištem Donji grad u Osijeku i reciklažnm dvorištem Retfala u Osijeku od kolovoza 2019., a upravljanje reciklažnim dvorištem Dopsin u Općini Vladislavci započelo je na temelju zaključenog ugovora u lipnju 2019.

Za sakupljene količine otpada u reciklažnim dvorištima Retfala, Donji grad i Dopsin u 2019. Društvo nije ustrojilo odnosno vodilo očevidnike o nastanku i tijeku otpada po navedenim lokacijama gospodarenja otpadom odnosno lokacijama sakupljanja otpada u pojedinim jedinicama lokalne samouprave, nego je, prema obrazloženju Društva, sakupljeni otpad u navedenim reciklažnim dvorištima iskazan u očevidniku o nastanku i tijeku otpada za reciklažno dvorište Jug II u Osijeku, čime su količine sakupljenog otpada u Općini Vladislavci iskazane kao količine sakupljenog otpada u Gradu Osijeku. Tijekom 2019. i 2020. u očevidnicima o nastanku i tijeku otpada za reciklažna dvorišta nisu evidentirani podaci o sakupljenim količinama papira i kartona i plastike u reciklažnim dvorištima te predanim količinama navedenog otpada oporabiteljima otpada (navedeni podaci evidentirani su samo u obrascu ONTO-P odnosno očevidniku o nastanku i tijeku otpada za prijevoznike otpada). Pri izradi i predaji propisanih obrazaca u ROO Društvo je, na temelju obavljenog izračuna, u propisane obrasce o sakupljenom otpadu u reciklažnim dvorištima unosilo podatke o sakupljenim količinama papira i kartona te plastike putem reciklažnih dvorišta.

Društvo je sakupljalo posebne kategorije otpada u svim jedinicama lokalne samouprave na čijem području pruža javnu uslugu putem mobilnog reciklažnog dvorišta, a tijekom 2019. i 2020. nije vodilo očevidnik o nastanku i tijeku otpada za mobilno reciklažno dvorište. Sakupljene količine otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta, prema obrazloženju Društva, evidentirane su u očevidniku o nastanku i tijeku otpada za reciklažno dvorište Jug II u Osijeku, čime je sakupljeni otpad u mobilnom reciklažnom dvorištu s područja više jedinica lokalne samouprave evidentiran kao sakupljeni otpad u reciklažnom dvorištu na području Grada Osijeka.

Društvo je ustrojilo i vodilo očevidnik o nastanku i tijeku otpada prijevoznika otpada kao jedinstveni dokument za svaku kalendarsku godinu i vrstu otpada prema Katalogu otpada.

U očevidniku o nastanku i tijeku otpada prijevoznika otpada odnosno u obrascu ONTO-P evidentirane su, između ostalog i sakupljene količine papira, kartona i plastike „od vrata do vrata” odnosno na obračunskom mjestu korisnika javne usluge u svim jedinicama lokalne samouprave u kojima Društvo obavlja javnu uslugu, a u očevidnik o nastanku i tijeku prijevoznika otpada u stupac Polazište kao podrijetlo otpada (polazište) evidentiran je Grad Osijek, odnosno nije evidentirano podrijetlo sakupljenog papira i kartona te plastike po svim naseljima odnosno jedinicama lokalne samouprave s čijeg je područja sakupljen otpad jer su prema obrazloženju Društva ista vozila sakupljala otpad u više jedinica lokalne samouprave, a zbog navedenog je i u ispostavljene prateće listove kao podrijetlo otpada evidentiran Grad Osijek. Prema uputama za popunjavanje očevidnika o nastanku i tijeku otpada prijevoznika otpada navedenim u Pravilniku o gospodarenju otpadom, koji je bio na snazi od 7. prosinca 2017. do 23. srpnja 2020., te uputama objavljenim na mrežnim stranicama Ministarstva za popunjavanje Obrasca ONTO-P, koji je propisan Pravilnikom o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu 23. srpnja 2020., u stupac Polazište davatelj javne usluge upisuje naselja u kojima je prikupljen otpad koji čini tu pošiljku otpada. Sakupljene količine papira i kartona i plastike izravno su predavane oporabitelju otpada, nakon sakupljanja otpada, na temelju ispostavljenih pratećih listova. Količina predanog papira i kartona i plastike utvrđena je vaganjem kod oporabitelja otpada, a ispostavljeni dokumenti o vaganju u najvećem broju slučajeva nisu ovjereni potpisom zaposlenika Društva (vozača kamiona) koji su dovezli otpad na vaganje odnosno predaju oporabitelju otpada.

Za potrebe sastavljanja propisanih obrazaca za ROO, količine sakupljenog papira i kartona i plastike u 2019. i 2020. po jedinicama lokalne samouprave utvrđene su na način da je ukupna količina sakupljenog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave raspoređena po pojedinim jedinicama lokalne samouprave na temelju utvrđenog ključa, osim količine papira i kartona i plastike koja je sakupljena u Općini Vuka od srpnja 2019. do konca 2019. i nije raspoređena kao sakupljena količina otpada u Općini Vuka, nego je raspoređena kao sakupljena količina u drugim jedinicama lokalne samouprave na čijem je području Društvo pružalo javnu uslugu.

U očevidnicima o nastanku i tijeku otpada u 2019. za pojedine vrste otpada iskazane su inicijalne korekcije stanja u odnosu na prethodne očevidnike o nastanku i tijeku otpada. Tako je, primjerice, u očevidniku o nastanku i tijeku otpada za odlagalište otpada Lončarica Velika na početku 2019. iskazano stanje otpada (kao inicijalna korekcije stanja u odnosu na prethodne očevidnike) ključnog broja 19 09 03 s nazivom otpada muljevi od dekarbonizacije u količini od 136 000,00 kg, a primjerice u očevidniku o nastanku i tijeku otpada za reciklažno dvorište Antunovac na početku 2019. iskazano je stanje otpada (kao korekcija stanja iz 2018.) ključnog broja 15 01 02 s nazivom otpada plastična ambalaža u količini od 360,00 kg. Prema obrazloženju Društva, početkom 2019. nije bio moguć pristup u sustav e-ONTO te u sustavu nisu mogli evidentirati promjene o nastanku i tijeku otpada (npr. izlaz otpada) koje se odnose na 2018., a u pojedinim slučajevima iz razloga što prateći listovi za otpad nisu bili dovršeni u propisanom roku, odnosno nisu ih ovjerali oporabitelji kojima je predan otpad. Ispravci navedenih inicijalnih korekcija odnosno stanja iz prethodnih godina obavljani su najvećim dijelom u 2019. te manjim dijelom i u 2020., a pri sastavljanju propisanih obrazaca za ROO za 2019. i 2020. podaci koji se odnose na inicijalne korekcije stanja iz prethodnih godina nisu uneseni u obrasce.

Zbog navedenog, podaci o nastanku i tijeku otpada za pojedine vrste otpada koji su prijavljeni putem propisanih obrazaca u ROO nisu u cijelosti istovjetni podacima iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada.

Državni ured za reviziju nalaže voditi očevidnik o nastanku i tijeku otpada za svaku lokaciju gospodarenja otpadom zasebno i u navedene očevidnike evidentirati podatke o nastanku i tijeku otpada koji se odnose na svaku pojedinu lokaciju gospodarenja otpadom te u očevidnike o nastanku i tijeku otpada evidentirati svaku pošiljku otpada zasebno, a u očevidnik o nastanku i tijeku otpada prijevoznika otpada navesti stvarno mjesto prikupljanja otpada, u skladu s odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom. Nalaže se unos podataka u očevidnike o nastanku i tijeku otpada na temelju ovjerene i kontrolirane dokumentacije od odgovornih osoba.

Prema odredbama članka 137. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, informacijski sustav gospodarenja otpadom služi u nadzoru provedbe i upravljanjem sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i sastavni je dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša, a između ostalog, sadrži podatke o količinama, vrstama i tokovima otpada iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Strukturu, sadržaj, dostupnost podataka i način rada informacijskog sustava propisuje ministar pravilnikom.

Na temelju odredaba članka 151., stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nadležni ministar donio je Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 87/15), kojim je utvrđen obvezni sadržaj i način vođenja ROO-a, obveznici dostave podataka u ROO, način, metodologija i rokovi prikupljanja i dostavljanja podataka o emisijama odnosno ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari u okoliš i otpadu, podaci o onečišćivaču, operateru postrojenja, organizacijskoj jedinici u sastavu onečišćivača, rok i način obavještanja javnosti, način provjere i osiguranja kvalitete podataka koji se dostavljaju i vode u registru, rok čuvanja očevidnika iz kojih su dostavljeni podaci, obavljanje stručnih poslova vođenja ROO-a te drugo. U siječnju 2022. donesen je novi Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 3/22).

Pojmovi koji se koriste u Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša imaju jednako značenje kao pojmovi koji se koriste u Zakonu o zaštiti okoliša ili kako su određeni u Pravilniku. Prema odredbama članka 4., točke 37. i 44. Zakona o zaštiti okoliša, onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćavanje okoliša, a operater je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost na temelju dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju, uključujući upravljanje radom ili nadzor postrojenja. Prema odredbama članka 4., točke 5. i 6. Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša, obveznik dostave podataka je operater i odgovorna osoba organizacijske jedinice koja obavlja djelatnosti iz Priloga 1. Pravilnika uslijed kojih dolazi do ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari u okoliš i/ili nastanka odnosno gospodarenja otpadom, a organizacijska jedinica je bilo koji dio u organizacijskoj strukturi operatera koja u svojem sastavu ima jedno ili više postrojenja koja se nalaze na istoj lokaciji, a uslijed čije djelatnosti dolazi do ispuštanja i prijenosa izvan mjesta nastanka onečišćujućih tvari u okoliš ili čijom djelatnošću nastaje otpad odnosno gospodari otpadom.

Prema odredbama članka 9. navedenog Pravilnika, obveznik dostave podataka dužan je nadležnom tijelu, između ostalog, dostaviti podatke o obavljanju djelatnosti uporabe odnosno zbrinjavanja otpada te obavljanju djelatnosti sakupljanja otpada, pružanju javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, radu reciklažnog dvorišta uključujući i rad mobilnog reciklažnog dvorišta, te obavljanju djelatnosti trgovanja otpadom postupkom trgovanjem otpadom na malo.

Prema odredbama članka 20. Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša, podaci o otpadu unose se u Obrazac NO – Nastanak otpada, Obrazac SO – Sakupljanje otpada i Obrazac OZO – Oporaba/zbrinjavanje otpada, a obrasci se prema odredbama članka 21. dostavljaju elektroničkim putem nadležnom tijelu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. U prilogima Pravilniku objavljeni su propisani obrasci s uputama za popunjavanje.

Društvo je tijekom 2019. i 2020. na temelju podataka o količinama, vrstama i tokovima otpada iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada u propisanom roku dostavilo obrasce zasebno po lokacijama odnosno organizacijskim jedinicama za odlagalište Lončarica Velika i građevinu za biološku obradu otpada (kompostanu).

U okviru obrazaca za odlagalište otpada Lončarica Velika dostavljeni su u Obrascu SO-3-2 zbirni podaci za sva reciklažna dvorišta kojima upravlja Društvo i koja se nalaze na različitim lokacijama u više jedinica lokalne samouprave te za odlagalište inertnog otpada s reciklažnim dvorištem Sarvaš, odnosno nisu dostavljeni zasebni obrasci za svaku organizacijsku jedinicu odnosno lokaciju gospodarenja otpadom. Za navedene organizacijske jedinice, odnosno lokacije gospodarenja otpadom (šest reciklažnih dvorišta i odlagalište inertnog otpada s reciklažnim dvorištem Sarvaš), Društvo vodi zasebne očevidnike o nastanku i tijeku otpada. Osim navedenog, Društvo ne vodi očevidnik o nastanku i tijeku otpada za mobilno reciklažno dvorište te nadležnim tijelima nije dostavilo propisani Obrazac SO-3-1.

Državni ured za reviziju nalaže dostavljanje nadležnim tijelima propisanih obrazaca zasebno za svaku organizacijsku jedinicu, odnosno lokaciju gospodarenja otpadom, na način propisan odredbama Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša.

Prema podacima iz Obrasca NO za 2019. i 2020. obavljanjem djelatnosti Društva u 2019. nastalo je 0,900 t, a u 2020. 14,530 t otpada. Nastali otpad predan je oporabiljima na oporabu (postupak R), a pogreškom je u obrascu NO za 2020. za dio nastalog otpada u količini 0,890 t navedeno da je odložen (postupak D), iako je prema ispostavljenim pratećim listovima navedeni otpad predan na oporabu. Najznačajnije količine nastalog otpada u 2020. odnose se na komunalni otpad ključnog broja 20 01 40 s nazivom otpada metali u količini od 8,920 t, a prema obrazloženju Društva, navedeni otpad odnosi se na rashodovani metal odnosno metalne ograde oko drveća na javnim površinama u Gradu Osijeku i nastao je obavljanjem komunalne djelatnosti.

Prema prilogima uz Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša, odnosno uputama za popunjavanje Obrasca SO-1, ovaj obrazac je dio Obrasca SO, koji popunjava davatelj javne usluge, a u tablicu se unose ključni brojevi otpada iz skupine 20 i podskupine 15 01 iz Kataloga otpada. Podaci iz Obrasca SO-1 nalaze se u Prilogu 1 Izvješća.

Iskazani podaci u Obrascu SO-1 odnose se najvećim dijelom na otpad koji je u okviru javne usluge sakupljen na obračunskom mjestu korisnika javne usluge (osim sakupljenog otpada u Gradu Osijeku u 2019. ključnog broja 20 03 07 s nazivom otpada glomazni otpad u količini od 2 451,000 t koji je za navedenu godinu iskazan kao sakupljeni otpad u reciklažnom dvorištu Jug II u Osijeku) i otpad sakupljen u spremnicima za odvojeno sakupljanje otpada na javnim površinama.

Prema podacima iz Obrasca SO-1 u 2019. je sakupljeno 30 515,860 t komunalnog otpada, od čega se na miješani komunalni otpad odnosi 22 905,610 t ili 75,1 %. U 2020. sakupljeno je 29 222,100 t komunalnog otpada, od čega se na miješani komunalni otpad odnosi 18 217,010 t ili 62,3 %. Iz podataka je vidljivo da se na području svih jedinica lokalne samouprave količina sakupljenog otpada u 2020. u odnosu na 2019. smanjila, osim na području Općine Vuka za koju se iskazani podaci za 2019. odnose na razdoblje od 1. srpnja do konca 2019., a do tada je javnu uslugu obavljao koncesionar.

U Obrascu SO-1 za 2019. u količini od 31,030 t i za 2020. u količini od 38,680 t iskazan je otpad ključnog broja otpada 20 03 02 s nazivom otpada otpad s tržnica koji se odnosi na sakupljeni otpad od drugih proizvođača otpada (pravnih osoba) za koje Društvo obavlja uslugu prijevoza i zbrinjavanja navedenog otpada u kompostani i koji nije sakupljen u okviru obavljanja javne usluge. Prema izvješćima o komunalnom otpadu Ministarstva, podatke o količinama komunalnog otpada koje nisu prikupljene u sklopu javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom sakupljači unose u Obrazac SO-2 koji za 2019. i 2020. Društvo nije sastavilo.

Prema navedenom, Državni ured za reviziju preporučuje količine komunalnog otpada koje Društvo nije prikupilo u sklopu javne usluge prijaviti u ROO u Obrascu SO-2.

U Obrascu SO-1 kao otpad sakupljen na području Grada Osijeka u 2019. u količini od 56,320 t i u 2020. u količini od 90,220 t zbog pogreške je iskazan otpad ključnog broja otpada 20 02 01 s nazivom otpada biorazgradivi otpad koji Društvo nije sakupilo kao sakupljač otpada, nego je navedeni otpad sakupilo trgovačko društvo za komunalne djelatnosti iz Grada Županje i dovezlo na zbrinjavanje u kompostanu, a prema ispostavljenim pratećim listovima navedene količine otpada sakupljene su na području Grada Županje i pojedinih općina u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Prema odredbi članka 151., stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša, obveznik dostave podataka u ROO dužan je dostavljati u propisanom roku vjerodostojne, točne i ažurne podatke.

Državni ured za reviziju nalaže u ROO u propisanom roku dostavljati vjerodostojne, točne i ažurne podatke, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša.

Prema iskazanim podacima u Obrascu SO-1 na razini Društva, ne razmatrajući pritom pojedinačne podatke po jedinicama lokalne samouprave na području pružanja javne usluge, količina sakupljenog otpada u 2020. u odnosu na 2019. smanjena je za 1 293,760 t ili 4,2 %. U 2019. je na obračunskom mjestu korisnika javne usluge i iz spremnika na javnim površinama sakupljeno ukupno 30 515,860 t komunalnog otpada, od čega je 7 398,820 t ili 24,2 % upućeno na oporabu, a 23 117,040 t ili 75,8 % odloženo je na odlagalište Lončarica Velika. U 2020. je sakupljeno 29 222,100 t komunalnog otpada, od čega je 8 505,540 t ili 29,1 % upućeno na oporabu, a 20 716,560 t ili 70,9 % odloženo je na odlagalište Lončarica Velika.

Količina otpada upućenog na oporabu u 2020. u odnosu na 2019. povećana je za 1 106,720 t ili 15,0 %, a količina otpada odloženog na odlagalište smanjena je za 2 400,480 t ili 10,4 %.

U Obrascu SO-1 navedeni su i postupci za koje je pojedini otpad namijenjen i vidljivo je da se miješani komunalni otpad i glomazni otpad odlaže na odlagalište (postupak D1), biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, biorazgradivi otpad i otpad s tržnica oporabljuje se u kompostani za proizvodnju komposta (postupak R), a sav drugi sakupljeni otpad (papir i karton, plastika, staklo, metal) upućuje se oporabiljima na oporabu (postupak R 1).

U Obrascu SO-1 navedeni su i podaci o količinama odvojeno sakupljenog papira i kartona, plastike, metala i staklene ambalaže iz spremnika na javnim površinama te je od ukupno sakupljenih količina ovih vrsta otpada u 2019. u količini od 2 556,540 t u spremnicima na javnim površinama sakupljeno 14,680 t ili 0,6 %, a u 2020. od ukupno sakupljenih 2 389,450 t u spremnicima na javnim površinama sakupljeno je 14,870 t ili 0,6 %.

Podaci o odvojeno prikupljenom otpadu u reciklažnim dvorištima iskazani su u Obrascu SO-3-2 za 2019. i 2020., a podaci se odnose na odvojeno prikupljeni komunalni otpad i ostali odvojeno prikupljeni otpad. Podaci iz Obrasca SO-3-2 nalaze se u Prilogu 2 Izvješća.

Društvo je koncem 2020. upravljalo s tri reciklažna dvorišta u Gradu Osijeku, odlagalištem inertnog otpada s reciklažnim dvorištem za građevinski otpad Sarvaš, (područje Grada Osijeka), gdje se građevinski otpad melje, drobi i reciklira, reciklažnim dvorištem u Općini Antunovac, reciklažnim dvorištem u Općini Čepin te od lipnja 2019. do početka 2021. reciklažnim dvorištem u Općini Vladislaci. Društvo nije sastavilo zasebne SO-3-2 obrasce (za svako reciklažno dvorište i odlagalište inertnog otpada s reciklažnim dvorištem Sarvaš), po organizacijskim jedinicama odnosno lokacijama gospodarenja otpadom, nego je podatke o prikupljenom otpadu u više reciklažnih dvorišta na više lokacija iskazalo u jednom obrascu s naznakom područja jedinice lokalne samouprave s kojeg je otpad sakupljen.

Također, Društvo raspolaže i mobilnim reciklažnim dvorištem putem kojeg je sakupljan otpad s područja svih jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu, a propisani obrazac o odvojeno sakupljenom otpadu u mobilnom reciklažnom dvorištu (Obrazac SO-3-1) Društvo nije sastavilo za 2019. i 2020. Prema obrazloženju Društva, putem mobilnog reciklažnog dvorišta prikupljene su male količine otpada, koje su dovezene u reciklažno dvorište Jug II u Osijeku te su iskazane u okviru sakupljenog otpada u navedenom reciklažnom dvorištu.

Prema obrazloženju Društva, u reciklažnom dvorištu Jug II u Osijeku za 2019. iskazan je prikupljeni glomazni otpad u količini od 2 451,00 t, koji je sakupljen u Gradu Osijeku u okviru obavljanja javne usluge na obračunskom mjestu korisnika usluge (po pozivu korisnika usluge).

Prema podacima iz Obrasca SO-3-2 ukupno je u 2019. sakupljeno 8 116,290 t otpada, a u 2020. sakupljeno je 9 166,650 t otpada, što je 1 050,360 t ili 12,9 % više nego u 2019. Najznačajnije količine otpada sakupljene su u tri reciklažna dvorišta u Gradu Osijeku i na odlagalištu inertnog otpada s reciklažnim dvorištem za građevinski otpad Sarvaš, na području Grada Osijeka, odnosno u 2019. sakupljeno je 8 114,110 t ili 99,9 %, a u 2020. sakupljeno je 9 029,910 t ili 98,5 % ukupno sakupljenog otpada u reciklažnim dvorištima kojima upravlja Društvo. Prema obrazloženju Društva, od ukupno sakupljenih 8 114,110 t otpada u 2019., na otpad sakupljen na odlagalištu inertnog otpada s reciklažnim dvorištem za građevinski otpad Sarvaš odnosi se 4 379,970 t ili 54,0 %, a od ukupno sakupljenih 9 029,910 t otpada u 2020. odnosi se 3 830,500 t ili 42,4 %.

Slika broj 8

Reciklažno dvorište Jug II

Izvor: Društvo

Slika broj 9

Odlagalište inertnog otpada s reciklažnim dvorištem Sarvaš

Izvor: Društvo

U tablici broj 10 daju se podaci o preuzetim količinama otpada na odlagalište Lončarica Velika za 2019. i 2020., prema Obrascu OZO.

Tablica broj 10

Podaci o preuzetim količinama otpada na odlagalište Lončarica Velika za 2019. i 2020., prema Obrascu OZO

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Preuzeto u godini u t		Indeks 2020./2019.
			2019.	2020.	
	1	2	3	4	5 (4/3 * 100)
I.	Preuzeto u izvještajnoj godini				
1.	02 03 04	materijali neprikladni za potrošnju ili preradu	-	0,986	-
2.	10 01 03	lebdeći pepeo od izgaranja treseta i neobrađenog drveta	912,700	875,040	95,9
3.	13 05 02*	muljevi iz separatora ulje/voda	0,300	-	-
4.	13 05 07*	zauljena voda iz separatora ulje/voda	0,570	-	-
5.	17 05 04	zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03*	1 000,000	1 000,000	100,0
6.	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni po 1706 01* i 17 06 03*	9,370	1,820	19,4
7.	19 03 05	stabilizirani otpad koji nije naveden pod 19 03 04*	285,260	453,400	158,9
8.	19 08 02	otpad iz pjeskolova	683,070	573,300	83,9
9.	19 09 03	muljevi od dekarbonizacije	124,820	89,900	72,0
10.	20 03 01	miješani komunalni otpad	22 905,610	18 217,010	79,5
11.	20 03 07	glomazni otpad	2 499,290	2 499,550	100,0
Ukupno I.			28 420,990	23 711,006	83,4
II.	Postupanje s otpadom				
1.		Kompostiranje (R 3)	-	-	-
2.		Nasipavanje (R 5)	1 000,000	-	-
3.		Odlaganje (D 1)	27 420,990	23 711,006	86,5

Prema podacima iskazanim u tablici broj 10, na odlagalište Lončarica Velika je u 2019. preuzeto 28 420,990 t otpada, a u 2020. preuzeto je 23 711,006 t otpada, što je 4 709,984 t ili 16,6 % manje nego u 2019.

Otpad ključnog broja 13 05 02* s nazivom otpada muljevi iz separatora ulje/voda i otpad ključnog broja 13 05 07* s nazivom otpada zauljena voda iz separatora ulje/voda iskazan je kao odloženi otpad u ukupnoj količini od 0,870 t, a odlaganje navedenog otpada nije predviđeno dozvolom za gospodarenje otpadom. Navedeni otpad nastao je čišćenjem separatora na odlagalištu, a odlaganje navedenog otpada na odlagalištu je pogrešno iskazano, jer je prema ispostavljenim pratećim listovima navedeni otpad predan oporabitelju. Druge vrste otpada preuzete su u količinama i vrstama utvrđenim dozvolom za gospodarenje otpadom. Osim navedenog, sav otpad ključnog broja 17 05 04 s nazivom otpada zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03 prema obrazloženju Društva korišten je u 2019. i 2020. za nasipavanje odlagališta (R 5 postupak), odnosno za dnevnu pokrivku na odlagalištu, a pogreškom je u Obrascu OZO za 2020. iskazan kao odloženi otpad (D 1 postupak).

Prema podacima iz Obrasca OZO, u 2020. na odlagalište je odloženo 3 709,984 t ili 13,5 % manje otpada nego u 2019. U odnosu na sve vrste i količine otpada koje je dozvoljeno odložiti na odlagalište prema dozvoli za gospodarenje otpadom važećom koncem 2019. i 2020., u 2019. odložena je na odlagalište manja količina otpada za 7 584,01 t ili 21,7 %, a u 2020. odložena je manja količina otpada za 11 294,00 t ili 32,3 %.

Od ukupno odložene količine otpada, najveća količina odloženog otpada odnosi se na otpad ključnog broja otpada 20 03 01, odnosno miješani komunalni otpad. U 2019. odloženo je 22 905,610 t miješanog komunalnog otpada, što čini 83,5 % ukupno odloženog otpada u 2019., a u 2020. odloženo je 18 217,010 t ili 76,8 % ukupno odloženog otpada. Odloženi miješani komunalni otpad u 2019. i 2020. odnosi se na otpad koji je Društvo sakupilo u okviru obavljanja javne usluge na području Grada Osijeka te općina Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vuka.

U tablici broj 11 daju se podaci o preuzetim količinama otpada na građevini za biološku obradu otpada (kompostana) za 2019. i 2020., prema Obrascu OZO.

Tablica broj 11

Podaci o preuzetim količinama otpada na građevini za biološku obradu otpada (kompostana) za 2019. i 2020., prema Obrascu OZO

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Preuzeto u godini u t		Indeks 2020./2019.
			2019.	2020.	
	1	2	3	4	5 (4/3 * 100)
I.	Preuzeto u izvještajnoj godini				
1.	20 01 08	biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina	2 271,720	3 544,620	156,0
2.	20 02 01	biorazgradivi otpad	2 539,530	2 532,880	99,7
3.	20 03 02	otpada s tržnica	31,030	38,680	124,7
	Ukupno I.		4 842,280	6 116,180	126,3
II.	Postupanje s otpadom				
1.		Kompostiranje (R 3)	4 842,280	6 116,180	126,3
2.		Nasipavanje (R 5)	-	-	-
3.		Odlaganje (D 1)	-	-	-

Na građevini za biološku obradu otpada (kompostana) je u 2019. preuzeto 4 842,280 t otpada, a u 2020. preuzeto je 6 116,180 t otpada, što je 1 273,900 t ili 26,3 % više nego u 2019. Preuzeti otpad u 2019. i 2020. odnosi se na otpad ključnog broja 20 01 08 s nazivom otpada biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina koji je sakupljen od građana u okviru obavljanja javne usluge odnosno na obračunskom mjestu korisnika usluge, na otpad ključnog broja 20 02 01 s nazivom otpada biorazgradivi otpad koji je najvećim dijelom nastao obavljanjem djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, a za zbrinjavanje biljnog otpada s javnih zelenih površina zaključeni su ugovori s Gradom Osijekom te na otpad ključnog broja 20 03 02 s nazivom otpada otpad s tržnica koje je Društvo sakupilo od pravnih osoba (trgovačkih centara) i prevezlo na kompostanu na kompostiranje.

Od ukupne količine otpada ključnog broja 20 02 01 s nazivom otpada biorazgradivi otpad preuzetog u 2019. i u 2020. u količini od 5 072,410 t, na otpad koji je Društvo sakupilo obavljanjem djelatnosti održavanja javnih zelenih površina (košnja trave, rezanje drveća i drugo) odnosi se 4 898,620 t, na otpad koji je Društvo sakupilo od pravnih osoba odnosi se 27,250 t, a na otpad koji je sakupilo trgovačko društvo za komunalne djelatnosti iz Grada Županje i dovezlo na zbrinjavanje u kompostanu odnosi se 146,540 t.

Zbrinjavanje otpada koji je sakupilo trgovačko društvo za komunalne djelatnosti iz Grada Županje obavljeno je na temelju zaključenog ugovora o preuzimanju i uporabi biorazgradivog komunalnog otpada.

Prema Obrascu OZO za 2019. i 2020., sav preuzeti biorazgradivi otpad je kompostiran, a prema obrazloženju Društva, proizvedeni kompost koristi se za održavanje zelenila u Gradu Osijeku, a dio se dijeli i građanima.

Podaci dostavljeni na propisanim obrascima u ROO u najvećem dijelu (osim opisanih nepravilnosti u Izvješću) odgovaraju evidencijama o otpadu koje Društvo vodi, odnosno očevidnicima o nastanku i tijeku otpada, a podaci se dostavljaju u ROO prema uputama koje su objavljene na mrežnim stranicama Ministarstva.

Prema odredbama članka 24., stavka 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, osoba koja upravlja odlagalištem dužna je Ministarstvu dostaviti podatke o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta. Sadržaj i izgled obrasca, te način određivanja mase biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište propisani su odredbama članaka 47. i 48. Pravilnika o gospodarenju otpadom. U Obrascu OOO se osim podataka o količini odloženog biorazgradivog komunalnog otpada iskazuju i podaci o količini odloženog ostalog biorazgradivog otpada. Udjel biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu određuje se analizom komunalnog otpada ili primjenom koeficijenta propisanih Dodatkom XIII Pravilnika, a podaci o masi biorazgradivog otpada odloženog na odlagalište dostavljaju se na obrascu iz Dodatka XIV Pravilnika (Obrazac OOO) do 30. srpnja i 30. siječnja za prethodno polugodište. Obrazac OOO i upute za popunjavanje obrasca objavljene su na mrežnim stranicama Ministarstva. Podaci se dostavljaju elektroničkim putem u bazu podataka Centralnog sustava upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO).

Odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom, koji bio na snazi od 7. prosinca 2017. do 23. srpnja 2020., te se primjenjivao za 2019., način izračuna mase biorazgradivog otpada u odloženom otpadu nije bio propisan, a za izračun su korištene upute koje je Ministarstvo objavilo na svojim mrežnim stranicama u svrhu popunjavanja Obrasca OOO, pod nazivom Upute za određivanje količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na odlagališta (za otpad iz grupe 20 i podgrupe 15 01 iz Kataloga otpada), a za sav drugi otpad koji sadrži biorazgradivu komponentu Upute za određivanje količina odloženog ostalog biorazgradivog otpada na odlagališta. Odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom, odnosno Dodatkom XIII, propisan je samo način izračuna mase biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu, dok za sav drugi otpad koji sadrži biorazgradivu komponentu način izračuna Pravilnikom nije propisan te su za izračun biorazgradive komponente i u 2020. korištene prethodno navedene Upute za određivanje količina odloženog ostalog biorazgradivog otpada na odlagališta.

Za potrebe usporedbe podataka s iskazanim podacima u Obrascu OZO koji se dostavlja u ROO jednom godišnje i u kojem se iskazuju godišnji podaci, prema podacima iz polugodišnjih obrazaca OOO (podaci o odlaganju iskazuju se za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja i od 1. srpnja do 31. prosinca), Državni ured za reviziju sastavio je izračun godišnjih količina odloženog otpada i količina biorazgradive komponente na način da su podaci o količinama odloženog otpada te podaci o količini biorazgradive komponente iz polugodišnjih obrazaca OOO zbrojeni i svedeni na godišnju razinu.

U tablici broj 12 daju se podaci o masi biorazgradivog otpada odloženog na odlagalište Lončarica Velika u 2019. i 2020., prema podacima iz obrazaca OOO svedenim na godišnju razinu.

Tablica broj 12

Podaci o masi biorazgradivog otpada odloženog na odlagalište Lončarica Velika u 2019. i 2020., prema podacima iz obrazaca OOO svedenim na godišnju razinu

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Koeficijenti/ udjel biorazgradivog otpada	Ukupno odložena količina otpada u t		Količina biorazgradive komponente u t	
				2019.	2020.	2019.	2020.
	1	2	3	4	5	6 (4/3)	7 (5/3)
I.	Količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada						
1.	20 03 01	miješani komunalni otpad	0,65	22 905,610	18 217,010	14 888,650	11 841,060
2.	20 03 07	glomazni otpad	0,50	2 499,290	2 499,550	1 249,650	1 249,780
	Ukupno I.			25 404,900	20 716,560	16 138,300	13 090,840
II.	Količine odloženog ostalog biorazgradivog otpada						
3.	02 03 04	materijali neprikladni za potrošnju ili preradu	0,00	-	0,986	0,000	0,000
4.	10 01 03	lebdeći pepeo od izgaranja treseta i neobrađenog drveta	-	912,700	875,040	0,000	0,000
5.	13 05 02*	muljevi iz separatora ulje/voda	-	0,300	-	0,000	0,000
6.	13 05 07*	zauljena voda iz separatora ulje/voda	-	0,570	-	0,000	0,000
7.	17 05 04	zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03*	-	1 000,000	1 000,000	0,000	0,000

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Koeficijenti/ udjel biorazgradivog otpada	Ukupno odložena količina otpada u t		Količina biorazgradive komponente u t	
				2019.	2020.	2019.	2020.
	1	2	3	4	5	6 (4/3)	7 (5/3)
8.	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*	-	9,370	1,820	0,000	0,000
9.	19 03 05	stabilizirani otpad koji nije naveden pod 19 03 04*	-	285,260	453,400	0,000	0,000
10.	19 08 02	otpad iz pjeskolova	-	683,070	573,300	0,000	0,000
11.	19 09 03	muljevi od dekarbonizacije	0,50 za 2019. 0,00 za 2020.	124,820	89,900	62,410	0,000
Ukupno II.				3 016,090	2 994,446	62,410	0,000
Sveukupno (I. + II.)				28 420,990	23 711,006	16 200,710	13 090,840

Prema podacima iskazanim u tablici broj 12, na odlagalište Lončarica Velika je u 2019. odloženo 28 420,990 t biorazgradivog otpada, a u 2020. odloženo je 23 711,006 t biorazgradivog otpada, što je 4 709,984 t ili 16,6 % manje nego u 2019.

U 2019. i 2020. Društvo nije provodilo analizu komunalnog ni drugog otpada kojom bi se utvrdio udjel biorazgradive komponente te je masa biorazgradivog otpada utvrđena izračunom, primjenom udjela propisanih Dodatkom XIII Pravilnika o gospodarenju otpadom, odnosno koeficijenata utvrđenih uputama Ministarstva.

Usporedbom podataka o količini preuzetog otpada na odlagalište Lončarica Velika iz tablice broj 10 i podataka o količini odloženog otpada iz tablice broj 12 vidljivo je da se u 2019. radi o istoj ukupnoj količini otpada odnosno 28 420,990 t te da je u Obrascu OOO za 2019. kao odloženi otpad iskazan i otpad ključnog broja otpada 17 05 04 s nazivom otpada zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03* i koji je prema Obrascu OZO u 2019. upotrijebljen za nasipavanje odlagališta. Navedeni otpad je prema obrazloženju Društva i u 2020. upotrijebljen za nasipavanje, a u Obrascu OZO u 2020. pogreškom je iskazan kao odloženi otpad.

Osim navedenog, zbog pogreške je kao odloženi otpad u 2019. iskazan otpad ključnog broja 13 05 02* s nazivom otpada muljevi iz separatora ulje/voda i otpad ključnog broja 13 05 07* s nazivom otpada zauljena voda iz separatora ulje/voda u ukupnoj količini od 0,870 t. Zbog navedenog je kao odložena iskazana veća količina otpada u 2019. za 1 000,870 t i u 2020. za 1 000,000 t.

Za otpad ključnog broja otpada 02 03 04 s nazivom otpada materijali neprikladni za potrošnju ili preradu u 2020., pogrešno je primijenjen koeficijent za izračun mase biorazgradivog otpada, odnosno primijenjen je koeficijent 0 umjesto koeficijenta 1, zbog čega je iskazana manja količina odloženog biorazgradivog otpada za 0,986 t. Također, za otpad ključnog broja 19 09 03 s nazivom otpada muljevi od dekarbonizacije, u 2020. je pogrešno primijenjen koeficijent za izračun mase biorazgradivog otpada, odnosno primijenjen je koeficijent 0 umjesto koeficijenta 0,5 zbog čega je iskazana manja količina odloženog biorazgradivog otpada za 44,950 t.

Podatke iz Obrasca OOO Ministarstvo koristi za sastavljanje izvješća pod nazivom Pregled podataka o odlaganju i odlagalištima otpada koja se objavljuju za svaku kalendarsku godinu, a podaci se koriste i za izradu međunarodnih i nacionalnih izvješća o stanju odlagališta i odlaganju otpada.

Državni ured za reviziju nalaže dostavljanje točnih podataka o odloženoj količini otpada u Obrascu 000.

Nadzor postupanja s komunalnim otpadom

Prema odredbama članka 89. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, podnositelj zahtjeva za ishođenje dozvole za gospodarenje otpadom bio je dužan imenovati osobu odgovornu za gospodarenje otpadom koja udovoljava propisanim uvjetima u pogledu stručne spreme i radnog iskustva na poslovima gospodarenja otpadom. Imenovana osoba odgovorna je za gospodarenje otpadom i dužna je obavljati poslove propisane člankom 16. Pravilnika o gospodarenju otpadom odnosno provoditi upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvoli za gospodarenje otpadom, osigurati vođenje evidencije te praćenje i provedbu plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja, primijeniti upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i pratiti njihovo provođenje, provoditi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama i čišćenja rasutog ili razlivenog otpada te provoditi i nadgledati vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Ako se djelatnost gospodarenja otpadom obavlja u građevinama ili dijelovima građevina koje se nalaze na različitim lokacijama, ista fizička osoba može biti imenovana za odgovornu osobu za upravljački nadzor na svim lokacijama na kojima ta pravna ili fizička osoba – obrtnik obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.

Društvo djelatnost gospodarenja otpadom obavlja na različitim lokacijama odnosno na lokaciji odlagališta otpada Lončarica Velika, građevine za gospodarenje biorazgradivim otpadom (kompostane), odlagališta inertnog otpada s reciklažnim dvorištem za građevni otpad Sarvaš, tri reciklažna dvorišta u Gradu Osijeku, po jednim reciklažnim dvorištem u općinama Antunovac, Čepin i Vladislavci te mobilnim reciklažnim dvorištem.

Za svaku lokaciju na kojoj se obavlja djelatnost gospodarenja otpadom Društvo je imenovalo osobu odgovornu za gospodarenje otpadom (pomoćnik direktora za gospodarenje otpadom) i zamjenika osobe odgovorne za gospodarenje otpadom (voditeljica sustava kvalitete i zaštite okoliša). Prema odredbama Zakona o gospodarenju otpadom, Društvo više nema obvezu imenovati odgovornu osobu za gospodarenje otpadom.

Upravljački nadzor svih postupaka u vezi s gospodarenjem otpadom obavlja se sukladno dozvolama za gospodarenje otpadom te Elaboratu gospodarenja otpadom za obavljanje djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja neopasnog otpada na odlagalištu Lončarica Velika, Elaboratu gospodarenja otpadom za obavljanje djelatnosti sakupljanja i uporabe otpada na lokaciji građevine za biološku obradu otpada (kompostane) i Elaboratu za obavljanje djelatnosti uporabe građevinskog otpada na odlagalištu otpada Sarvaš. Elaborati o gospodarenju otpadom, između ostalog, sadrže popis postupaka gospodarenja otpadom, pripadajućih tehnoloških procesa, vrsta i količina otpada, uvjeta za obavljanje postupaka gospodarenja otpadom te metode obavljanja tehnoloških procesa.

U Elaboratu gospodarenja otpadom za obavljanje djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja neopasnog otpada na odlagalištu Lončarica Velika, odnosno u okviru metoda obavljanja tehnoloških procesa sadržane su i upute za rad koje se odnose na postupanje zaposlenika pri obavljanju tehnoloških procesa pri sakupljanju otpada, prihvatu otpada, privremenom skladištenju otpada i odlaganju otpada.

U Elaboratu gospodarenja otpadom za obavljanje djelatnosti sakupljanja i uporabe otpada na lokaciji građevine za biološku obradu otpada (kompostane) sadržane su i upute za rad koje se odnose na postupanje zaposlenika pri obavljanju tehnoloških procesa pri sakupljanju otpada, prihvatu otpada, privremenom skladištenju otpada, usitnjavanju otpada, izdvajanju nečistoća iz otpada, miješanju otpada i kompostiranju otpada. U Elaboratu za obavljanje djelatnosti uporabe građevinskog otpada na odlagalištu otpada Sarvaš sadržane su i upute za rad koje se odnose na postupanje zaposlenika pri obavljanju tehnoloških procesa pri prihvatu otpada, privremenom skladištenju otpada i usitnjavanju građevinskog otpada na drobilici.

Prema Elaboratima, sakupljanje otpada započinje preuzimanjem radnog naloga za obavljanje navedenih poslova na određenoj lokaciji, a prije odlaska na lokaciju potrebno je provjeriti ispravnost vozila, opreme i dokumentacije potrebne za sakupljanje otpada. Nakon dolaska na lokaciju zaposlenik prazni kantu ili kontejner u sanduk vozila za sakupljanje i prijevoz otpada. Na lokacijama gdje se preuzima otpad posebnih kategorija zaposlenik vizualno provjerava sadržaj posuda za sakupljanje otpada. Tijekom sakupljanja kontinuirano se provjerava vozilo kako bi se spriječilo rasipanje otpada tijekom transporta.

Sakupljeni otpad odvozi se na predviđenu lokaciju (odlagalište otpada ili kompostanu), a nakon dolaska na predviđenu lokaciju predaje se prateća dokumentacija te se nakon provjere dokumentacije i vaganja otpad istovaruje na predviđenom mjestu. Kod prihvata otpada provjerava se prateća dokumentacija, vizualno se pregledava otpad kako bi se utvrdilo odgovara li pratećoj dokumentaciji, a nakon kontrole i evidentiranja svih podataka o otpadu upućuje se vozilo na mjesto istovara ili mjesto privremenog skladištenja te nadzire istovar vozila. Vrsta i količina otpada evidentira se u knjizi ulaza otpada koja je sastavni dio dnevnika koji se vodi na odlagalištu, a koji sadrži podatke o vozilu (vrsta vozila i registracija), podatke o vrsti, količini i podrijetlu otpada te o čuvarskoj službi i druge podatke. Kod privremenog skladištenja otpada, otpad se skladišti odvojeno na za to predviđenim mjestima za skladištenje ili adekvatnim spremnicima, a o stanju uskladištenog otpada, radu i manipulaciji s otpadom potrebno je redovito voditi potrebnu dokumentaciju te voditi brigu o pravodobnom zbrinjavanju navedenog otpada. Kod odlaganja otpada, dovezeni otpad nabija se radom strojeva i prekriva pokrovnim materijalom. Pri zbrinjavanju biorazgradivog otpada na kompostani, otpad se usitjava odnosno veliki drvenasti dijelovi organskog otpada usitnjavaju se na sjeckalici, a također se izdvajaju i neorganske komponente iz otpada (PVC vrećice) te se provodi miješanje otpada na kompostani i kompostiranje otpada. Pri uporabi građevinskog otpada na odlagalištu otpada Sarvaš otpad se usitjava u drobilici.

Osim nadzora tehnoloških procesa, na odlagalištu otpada Lončarica Velika provodi se i program praćenja stanja okoliša u skladu s okolišnom dozvolom te se kontrolira emisija odlagališnih plinova, oborinskih voda sa zatvorenih ploha odlagališta, tehnoloških otpadnih voda, procjednih voda iz sabirnih bazena, podzemnih voda i drugo. Prema Elaboratu gospodarenja otpadom za obavljanje djelatnosti sakupljanja i uporabe otpada na lokaciji građevine za biološku obradu otpada (kompostane) pri planiranju izgradnje kompostane pribavljeno je od nadležnog tijela rješenje da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, a prema Elaboratu na kompostani se provodi kontrola kakvoće zraka, sustava oborinskih i procjednih voda te kontrole otpada koji se dovozi na biološku obradu. Elaboratom za obavljanje djelatnosti uporabe građevinskog otpada na odlagalištu otpada Sarvaš nisu utvrđene obveze praćenja emisija (zraka, vode, javne odvodnje, otpadnih voda i drugo).

Društvo je u 2015. donijelo procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od posljedica izvanrednih događaja, kojom su utvrđene vrste rizika te podaci o procjeni posljedica od izvanrednih događaja koji uključuju proračun zona ugroženosti s podacima o mogućim nesrećama koje se odnose na opasne tvari, njihov utjecaj s mogućim posljedicama po stanovništvo i okoliš, podaci o mogućim utjecaju prirodnih nesreća na pojedinim lokacijama, mogućnosti nastanka nesreća i procjena utjecaja opasnih tvari na ljude, materijalna dobra i sastavnice okoliša te drugi podaci. Prema navedenoj procjeni, sastavljeni su operativni planovi postupanja kojima su utvrđene mjere koje Društvo treba provesti u slučaju pojedinih nesreća.

Obveze i odgovornosti zaposlenika Društva, odnosno zaposlenika koji obavljaju poslove gospodarenja otpadom u Društvu (rukovoditelja radne jedinice u okviru koje se najvećim dijelom obavljaju poslovi gospodarenja otpadom, voditelja sustava kvalitete i zaštite okoliša, referenta zaštite okoliša, voditelja informatičkog sustava, poslovođa na odlagalištu otpada i kompostani, poslovođa na reciklažnom dvorištu, zaposlenika na odvozu otpada i drugih zaposlenika koji obavljaju poslove gospodarenja otpadom) utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Unos podataka u očevidnik o nastanku i tijeku otpada te sastavljanje propisanih izvješća za ROO i drugih propisanih izvještaja koji se dostavljaju nadležnim tijelima (Obrazac OOO, Obrazac IRDJU) obavljaju ovlaštene osobe. Podatke u očevidnik o nastanku i tijeku otpada unose referent zaštite okoliša, voditelj sustava kvalitete i zaštite okoliša koji je ujedno i administrator sustava, a ovlasti za pristup očevidniku o nastanku i tijeku otpada ima i administrator informatičkog sustava kao tehnička podrška.

Imenovane odgovorne osobe za gospodarenje otpadom te drugi zaposlenici u sustavu gospodarenja otpadom su 2019. i 2020. u Društvu obavljali propisane poslove. Tijekom obavljanja revizije utvrđeni su propusti i nedostaci vezani za sustav gospodarenja otpadom u Društvu koji se odnose na vođenje očevidnika o nastanku i tijeku otpada, ispostavljanje dokumentacije o otpadu, unos podataka u propisane obrasce i drugo.

Društvo nije donijelo pisane procedure o provođenju unutarnjeg nadzora sustava gospodarenja otpadom odnosno provođenju nadzora svih postupaka i poslova vezanih za gospodarenje otpadom u Društvu.

Državni ured za reviziju preporučuje donošenje akta o provođenju unutarnjeg nadzora sustava gospodarenja otpadom odnosno nadzora svih postupaka i poslova vezanih za gospodarenje otpadom u Društvu te u skladu s donesenim aktom obavljanje nadzora sustava gospodarenja otpadom i sastavljanje zapisnika o obavljenom nadzoru.

Društvo je u 2020. provelo i postupak certificiranja po standardima ISO te je prema pribavljenim certifikatima u poslovanje implementiralo standarde ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015 koji se odnose na održavanje čistoće, odvoz komunalnog otpada i održavanje zelenih površina, ukidanje statusa otpada za kompost i miješani građevinski materijal metodom oporabe biootpada i građevinskog otpada. Prema certifikatima Društvo zadovoljava propisane norme, a certifikati su važeći do siječnja 2023.

Prema obrazloženju Društva, tijekom 2019. i 2020. obavljeno je devet inspekcijskih nadzora vezanih za gospodarenje otpadom. Prema zapisnicima o obavljenim inspekcijskim nadzorima u Društvu, Državni inspektorat je tijekom 2019. i 2020. proveo sedam inspekcijskih nadzora odlagališta otpada Lončarica Velika vezanih za odlaganja otpada i rad odlagališta, emisiju štetnih plinova i ispuštanja štetnih tvari kojima bi se ugrožavale površinske i podzemne vode, a Ministarstvo unutarnjih poslova obavilo je dva inspekcijska nadzora vezana za provedbu mjera zaštite od požara na odlagalištu. Obavljenim inspekcijskim nadzorom u 2019., utvrđeno je da je na ulazno-izlaznoj zoni odlagališta sakupljen i neprimjereno skladišten otpad koji sadrži azbest te je naloženo Društvu da u roku od 60 dana ukloni navedeni otpad predajom na zbrinjavanje ovlaštenoj osobi. Obavljenim inspekcijskom nadzorom u 2020., utvrđeno je da se otpad u jednoj kazeti na odlagalištu nije redovito prekrivao inertnim materijalom te je Društvu naloženo uklanjanje utvrđene nepravilnosti u roku od 30 dana. Druge nepravilnosti obavljenim inspekcijskim nadzorima nisu utvrđene, a utvrđene nepravilnosti su otklonjene, što je potvrđeno zapisnicima o obavljenim inspekcijskim nadzorima.

Izobrazno-informativne aktivnosti

Prema odredbama članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, planovi gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, između ostalog, obavezno sadržavaju i mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti, a prema odredbama članka 28. navedenog Zakona provođenje izobrazno-informativne aktivnosti dužno je na svom području osigurati izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave. Izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti je, prema odredbama članka 39. Zakona, sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Prema odredbama članka 8. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, jedinica lokalne samouprave i davatelj javne usluge dužni su na svojoj mrežnoj stranici objaviti i ažurno održavati popis koji sadrži informacije o lokacijama mobilnih reciklažnih dvorišta po naseljima, lokacijama spremnika za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada postavljenih na javnoj površini i područjima u kojima se spremnici za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada izravno ustupaju korisniku usluge. Prema odredbama članka 15. Uredbe, jedinica lokalne samouprave i davatelj javne usluge dužni su putem sredstava javnog informiranja, mrežne stranice, dostavom pisane obavijesti ili na drugi za korisnika usluge prikladni način osigurati, da je korisnik usluge, prije sklapanja ugovora o korištenju javne usluge ili izmjene i/ili dopune ugovora, upoznat s propisanim odredbama koje uređuju sustav sakupljanja komunalnog otpada, ugovorom i pravnim posljedicama. Davatelj javne usluge je dužan na svojoj mrežnoj stranici objaviti i održavati poveznice na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni Zakon o održivom gospodarenju otpadom i Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom, digitalnu presliku odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, digitalnu presliku cjenika i obavijest o načinu podnošenja prigovora sukladno obvezama iz posebnog propisa kojim se uređuje zaštita potrošača.

Prema odredbama članka 16. Uredbe, Obavijest o prikupljanju miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i reciklabilnog komunalnog otpada, mora sadržavati plan s datumima i okvirnim vremenom primopredaje miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i reciklabilnog komunalnog otpada, lokaciju i radno vrijeme reciklažnog dvorišta, lokaciju, datum i radno vrijeme mobilnog reciklažnog dvorišta, plan s datumima preuzimanja glomaznog otpada u okviru javne usluge, lokacije spremnika za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada na javnoj površini, uputu o kompostiranju za korisnika usluge koji kompostira biootpad, uputu o postupanju s miješanim komunalnim otpadom, biorazgradivim komunalnim otpadom i reciklabilnim komunalnim otpadom, kontakt podatke i način podnošenja zahtjeva za preuzimanje komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge, te uputu o preuzimanju komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge. Davatelj javne usluge dužan je korisniku usluge do kraja prosinca tekuće kalendarske godine za iduću kalendarsku godinu dostaviti navedenu obavijest u pisanom obliku ili putem mrežne stranice kad je to korisniku usluge prihvatljivo.

Na mrežnim stranicama Društva objavljene su poveznice na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni propisi o gospodarenju otpadom ili su objavljeni pročišćeni propisi o gospodarenju otpadom, odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, cjenici za sve jedinice lokalne samouprave na čijem području pruža uslugu i suglasnosti jedinica lokalne samouprave na navedene cjenike te obavijest o načinu podnošenja prigovora potrošača. Objavljene su i informacije o lokacijama i radu reciklažnih dvorišta u Gradu Osijeku i vrstama otpada koji se može predati u reciklažna dvorišta, informacije o lokacijama ekootoka u Gradu Osijeku i vrstama otpada koji se odlaže na ekootocima, informacije o lokacijama mobilnog reciklažnog dvorišta po naseljima, datumu dolaska mobilnog reciklažnog dvorišta u pojedino naselje i radnom vremenu mobilnog reciklažnog dvorišta, datumima odvoza glomaznog komunalnog otpada po pojedinim naseljima te rasporedu odvoza otpada po pojedinim naseljima odnosno ulicama u pojedinim naseljima.

Pri primjeni novog načina obračuna cijene javne usluge Društvo je na mrežnim stranicama objavilo te dostavilo korisnicima javne usluge na kućnu adresu i posebnu obavijest (letak) u kojoj je dodatno pojasnilo pojedine pojmove koji se odnose na sustav sakupljanja komunalnog otpada (putem reciklažnih dvorišta, odvojeno prikupljanje otpada od vrata do vrata, kompostiranje otpada, način odvoza glomaznog otpada, stakla i metalne ambalaže i drugo) te novi način obračuna cijene javne usluge, odnosno na što se odnosi obvezna minimalna cijena javne usluge i kako se obračunava cijena za količinu predanog otpada. U obavijesti su navedeni i odgovori na najčešća pitanja korisnika usluge vezana za prikupljanje otpada.

Društvo na mrežnim stranicama kontinuirano objavljuje obavijesti kojima obavještava korisnike o ciljevima gospodarenja otpadom, razvoju sustava sakupljanja otpada, razvrstavanju i odvajanju otpada odnosno odvojenom prikupljanju papira, plastike i biootpada, postupanju s biootpadom i vlastitom kompostiranju otpada, izračunu cijene odvoza otpada prema volumenu spremnika i broju odvoza otpada, digitalnoj evidenciji o komunalnom otpadu (mogućnost uvida u ispostavljene račune za obavljene usluge), načinu preuzimanja vrećica za odvoz biootpada i plastike, načinu naručivanja odvoza glomaznog otpada, staklene i metalne ambalaže, korištenju mobilnog reciklažnog dvorišta i drugim pitanjima vezanim za gospodarenje otpadom. Različite obavijesti o gospodarenju otpadom dostavljaju se i korisnicima na kućni prag.

Osim navedenih aktivnosti, Društvo je tijekom 2019. održalo pet edukativnih predavanja i jedanaest radionica (vezanih za teme održivog gospodarenja otpadom, odvojenog prikupljanja otpada, kompostiranja otpada i drugo) za studente i učenike osnovnih i srednjih škola te je tijekom 2019. i 2020. na lokalnoj televizijskoj i radijskoj postaji objavljivalo obavijesti vezane za sustav gospodarenja otpadom.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje provoditi izobrazno-informativne aktivnosti vezane za sustav gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na čijem području Društvo pruža javnu uslugu i za svaku jedinicu lokalne samouprave napraviti analizu ostvarenih ciljeva u gospodarenju otpadom te u skladu s napravljenom analizom i u suradnji s jedinicama lokalne samouprave donijeti godišnji plan provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti.

Prema odredbama članka 114. Zakona o gospodarenju otpadom, informativne aktivnosti o gospodarenju otpadom i nadalje su obveza jedinica lokalne samouprave, koje su dužne o svom trošku na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu informativnih aktivnosti u svezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito najmanje jednu javnu tribinu, te informativne publikacije o gospodarenju otpadom. Također su obvezne u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice sa svim bitnim informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području. S obzirom na to da je prema odredbama članka 188. Zakona, stupanjem na snagu Zakona veći dio Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom stavljen izvan snage, za davatelje javne usluge i nadalje postoji obveza utvrđena naprijed opisanim odredbama članka 16. navedene Uredbe, koja se odnosi na Obavijest o prikupljanju miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i reciklabilnog komunalnog otpada.

OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU UNIKOM D.O.O. ZA KOMUNALNO GOSPODARSTVO, OSIJEK

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u Društvu. Ciljevi revizije bili su provjeriti uspostavu pravnog i planskog okvira za učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom, ocijeniti ostvarenje planskih ciljeva za gospodarenje otpadom u poslovanju Društva, provjeriti uspostavu odgovarajućeg i transparentnog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom koji bi sve sudionike poticao na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, ocijeniti uspostavu učinkovitog prikupljanja i praćenja podataka o komunalnom otpadu, ocijeniti uspostavu učinkovitog nadzora nad gospodarenjem komunalnim otpadom, provjeriti provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti građana u području gospodarenja komunalnim otpadom te transparentnost i javnu dostupnost podataka o komunalnom otpadu.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocijenio je da je Društvo poduzelo propisane aktivnosti u vezi sa sakupljanjem komunalnog otpada u skladu s odlukama jedinica lokalne samouprave, donošenjem cjenika javne usluge u skladu s propisima, pribavljanjem propisanih dozvola za gospodarenje otpadom te provođenjem izobrazno-informativnih aktivnosti. Međutim, ocijenjeno je da postoje nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje mjera, aktivnosti i ciljeva u gospodarenju otpadom u godišnjem planu poslovanja Društva, knjigovodstveno praćenje prihoda i rashoda od djelatnosti javne usluge, sastavljanje izvješća o radu davatelja javne usluge i dostavljanje navedenog izvješća predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave, vođenje očevidnika o nastanku i tijeku otpada, unos podataka u očevidnike o nastanku i tijeku otpada na temelju ovjerene i kontrolirane dokumentacije od odgovornih osoba, dostavljanje nadležnim tijelima propisanih obrazaca te obavljanje nadzora sustava gospodarenja otpadom i sastavljanje zapisnika o obavljenom nadzoru.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu **djelomično učinkovito** te daje sljedeće preporuke, prema područjima revizije:

1. Gospodarenje komunalnim otpadom u trgovačkom društvu Unikom d.o.o. za komunalno gospodarstvo, Osijek
 - 1.1. Godišnjim planom poslovanja planirati i ciljeve te mjere i aktivnosti za ostvarenje planiranih ciljeva u gospodarenju otpadom koji bi pridonijeli ostvarenju planskih ciljeva utvrđenih na državnoj razini.
 - 1.2. Godišnjim planom poslovanja utvrditi visinu financijskih sredstava te rokove za realizaciju svih planiranih aktivnosti.

2. Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada
 - 2.1. Provoditi kontrolu miješanog komunalnog otpada koji se prikuplja od korisnika javne usluge u cilju utvrđivanja ispunjavaju li korisnici javne usluge propisane obveze vezane za razvrstavanje otpada i odvojeno prikupljanje otpada.
 - 2.2. Uputiti Fondu iskaz interesa za zaključivanje ugovora kojim će se odrediti uvjeti sakupljanja i predaje reciklabilnog komunalnog otpada čiji tokovi se sastoje pretežito od otpadne ambalaže i kojeg je davatelj javne usluge preuzeo od korisnika usluge.
3. Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom
 - 3.1. Voditi evidenciju prihoda i rashoda od javne usluge tako da je u svakom trenutku moguće utvrditi postojeće prihode i rashode od javne usluge, u skladu s odredbama Zakona o gospodarenju otpadom.
 - 3.2. Dostavljati izvješće o radu davatelja javne usluge, na propisanom obrascu i u propisanim rokovima, predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo pruža javnu uslugu, u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
 - 3.3. Pri popunjavanju Obrasca IRDJU, obratiti pozornost na dokumentiranost, točnost i pouzdanost podataka te usporedivost podataka za područje pojedinih jedinica lokalne samouprave na području pružanja usluge, kako bi se ispunila svrha Izvješća o radu davatelja javne usluge, odnosno pregled kvalitete, redovitosti i ekonomske učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada.
4. Prikupljanje i praćenje podataka o komunalnom otpadu
 - 4.1. Voditi očevidnik o nastanku i tijeku otpada za svaku lokaciju gospodarenja otpadom zasebno i u navedene očevidnike evidentirati podatke o nastanku i tijeku otpada koji se odnose na svaku pojedinu lokaciju gospodarenja otpadom te u očevidnike o nastanku i tijeku otpada evidentirati svaku pošiljku otpada zasebno, a u očevidnik o nastanku i tijeku otpada prijevoznika otpada navesti stvarno mjesto prikupljanja otpada, u skladu s odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom.
 - 4.2. Unositi podatke u očevidnike o nastanku i tijeku otpada na temelju ovjerene i kontrolirane dokumentacije od odgovornih osoba.
 - 4.3. Dostavljati nadležnim tijelima propisane obrasce zasebno za svaku organizacijsku jedinicu, odnosno lokaciju gospodarenja otpadom, na način propisan odredbama Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša.
 - 4.4. Količine komunalnog otpada koje Društvo nije prikupilo u sklopu javne usluge prijaviti u ROO u Obrascu SO-2.

4.5. U ROO u propisanom roku dostavljati vjerodostojne, točne i ažurne podatke, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša.

4.6. Dostaviti točne podatke o odloženoj količini otpada u Obrascu OOO.

5. Nadzor postupanja s komunalnim otpadom

5.1. Donijeti akt o provođenju unutarnjeg nadzora sustava gospodarenja otpadom odnosno nadzora svih postupaka i poslova vezanih za gospodarenje otpadom u Društvu te u skladu s donesenim aktom obavljanje nadzora sustava gospodarenja otpadom i sastavljanje zapisnika o obavljenom nadzoru.

6. Izobrazno-informativne aktivnosti

6.1. I nadalje provoditi izobrazno-informativne aktivnosti vezane za sustav gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na čijem području Društvo pruža javnu uslugu, za svaku jedinicu lokalne samouprave napraviti analizu ostvarenih ciljeva u gospodarenju otpadom te u skladu s napravljenom analizom i u suradnji s jedinicama lokalne samouprave donijeti godišnji plan provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih preporuka postigla poboljšanja u vezi s planiranjem i ostvarenjem planskih ciljeva u gospodarenju otpadom, praćenjem prihoda i rashoda od djelatnosti javne usluge, vođenjem očevidnika o nastanku i tijeku otpada, dostavljanjem propisanih obrazaca i podataka nadležnim tijelima te provođenjem unutarnjeg nadzora sustava gospodarenja otpadom, a daljnjom provedbom izobrazno-informativnih aktivnosti korisnike javne usluge potaknulo na povećanje količina odvojeno prikupljenog otpada, čime bi se povećala učinkovitost gospodarenja komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj.

OČITOVANJE TRGOVAČKOG DRUŠTVA UNIKOM D.O.O. ZA KOMUNALNO GOSPODARSTVO, OSIJEK

Trgovačko društvo Unikom d.o.o. za komunalno gospodarstvo, Osijek očitovalo se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u trgovačkom društvu Unikom d.o.o. za komunalno gospodarstvo, Osijek. U očitovanju navodi da prihvaća preporuke Državnog ureda za reviziju te navodi da su u 2021. ispravljene neusklađenosti vezane uz vođenje očevidnika o nastanku i tijeku otpada za svaku lokaciju gospodarenja otpadom zasebno, kao i za vođenje očevidnika prijevoznika otpada prema stvarnom mjestu prikupljanja otpada, te unos podataka u očevidnike o nastanku i tijeku otpada na temelju ovjerene i kontrolirane dokumentacije. Navodi da su nadležnim tijelima dostavljeni svi propisani obrasci za 2021. zasebno za svaku organizacijsku jedinicu, te su u Registar onečišćavanja okoliša dostavljeni točni i ažurirani podaci u propisanim rokovima, a u obrascu OOO za 2021. nadležnom tijelu dostavljeni su točni podaci.

Prilog 1

Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad sakupljen u okviru javne usluge za 2019. i 2020., prema Obrascu SO-1

Redn i broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	2019.		2020.		Indeks 2020./2019. 7 (5/3*100)
			Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	
	1	2	3	4	5	6	7 (5/3*100)
1. Grad Osijek							
1.1.	20 01 01	papir i karton	1 618,040	R	1 364,500	R	84,3
1.2.	20 01 02	staklo	40,900	R	187,540	R	458,5
1.3.	20 01 08	biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina	2 271,720	R	3 544,620	R	156,0
1.4.	20 01 39	plastika	624,080	R	488,080	R	78,2
1.5.	20 01 40	metali	5,200	R	38,710	R	744,4
1.6.	20 02 01	biorazgradivi otpad	2 539,530	R	2 532,880	R	99,7
1.7.	20 03 01	miješani komunalni otpad	20 768,790	D1	16 086,220	D1	77,5
1.8.	20 03 02	otpad s tržnica	31,030	R	38,680	R	124,7
1.9.	20 03 07	glomazni otpad	67,430	D1	2 313,550	D1	3.431,0
Ukupno			27 966,720		26 594,780		95,1
2. Općina Antunovac							
2.1.	20 01 01	papir i karton	49,910	R	43,430	R	87,0
2.2.	20 01 02	staklo	0,020	R	0,010	R	50,0
2.3.	20 01 39	plastika	19,530	R	6,710	R	34,4
2.4.	20 01 40	metali	0,010	R	0,010	R	100,0
2.5.	20 03 01	miješani komunalni otpad	366,250	D1	379,130	D1	103,5
2.6.	20 03 07	glomazni otpad	33,600	D1	38,400	D1	114,3
Ukupno			469,320		467,690		99,7
3. Općina Čepin							
3.1.	20 01 01	papir i karton	156,990	R	143,340	R	91,3
3.2.	20 01 39	plastika	-	-	49,300	R	-
3.3.	20 03 01	miješani komunalni otpad	1 419,050	D1	1 186,210	D1	83,6
3.4.	20 03 07	glomazni otpad	92,400	D1	115,200	D1	124,7
Ukupno			1 668,440		1 494,050		89,5
4. Općina Ernestinovo							
4.1.	20 01 01	papir i karton	31,560	R	35,550	R	112,6
4.2.	20 01 02	staklo	0,010	R	0,01	R	100,0
4.3.	20 01 39	plastika	10,290	R	10,450	R	101,6
4.4.	20 03 01	miješani komunalni otpad	297,520	D1	311,310	D1	104,6
4.5.	20 03 07	glomazni otpad	18,000	D1	21,600	D1	120,0
Ukupno			357,380		378,920		106,0
5. Općina Vuka							
5.1.	20 01 01	papir i karton	-	-	16,780	R	-
5.2.	20 01 39	plastika	-	-	4,940	R	-
5.3.	20 03 01	miješani komunalni otpad	54,000	D1	254,140	D1	470,6
5.4.	20 03 07	glomazni otpad	-	-	10,800	D1	-
Ukupno			54,000		286,660		530,9
Sveukupno			30 515,860		29 222,100		95,8

Prilog 2

Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad sakupljen u reciklažnim dvorištima za 2019. i 2020., prema Obrascu SO-3-2

Redn i broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	2019.		2020.		Indeks 2020./2019. 7 (5/3 * 100)
			Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	
	1	2	3	4	5	6	7 (5/3 * 100)
1. Grad Osijek (reciklažno dvorište Jug II, reciklažno dvorište Gornji grad, reciklažno dvorište Retfala i odlagalište inertnog otpada s reciklažnim dvorištem za građevinski otpad Sarvaš)							
1.1.	13 02 05*	neklorirana motorna strojna maziva ulja, na bazi minerala	3,050	R	2,700	R	88,5
1.2.	15 01 02	plastična ambalaža	17,850	R	16,030	R	89,8
1.3.	15 01 07	staklena ambalaža	80,060	R	25,230	R	31,5
1.4.	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	0,920	D1	1,540	R	167,4
1.5.	16 01 03	otpadne gume	58,680	R	122,880	R	209,4
1.6.	16 08 01*	otpadne baterije	1,790	R	-	-	-
1.7.	17 01 01	beton	489,120	R13	467,420	R13	95,6
1.8.	17 01 02	cigle	27,690	R13	47,600	R13	171,9
1.9.	17 01 03	crijep/pločice keramika	144,550	R13	41,360	R13	28,6
1.10.	17 01 07	mješavina betona, cigle, crijepa/pločica i keramike koje nisu navedene pod 17 01 06*	693,860	R13	2 874,860	R13	414,3
1.11.	17 02 01	drvo	63,620	R13	52,920	R13	83,2
1.12.	17 02 02	staklo	-	-	2,260	R13	-
1.13.	17 02 03	plastika	1,320	R13	2,140	R13	162,1
1.14.	17 05 06	otpad od jaružanja koji nije naveden pod 17 05 05	2 406,140	R13	3 104,420	R13	129,0
1.15.	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*	29,770	R13	0,820	R13	2,8
1.16.	17 06 05*	građevinski materijal koji sadrži azbest	2,820	D1	11,270	D1	399,6
1.17.	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*	43,940	R 13	23,580	R13	53,7
1.18.	17 09 04	miješani građevinski otpad i otpad od rušenja objekata, koji nije naveden pod 17 09 01* i 17 09 03*	479,560	R13	318,360	R13	66,4
1.19.	20 01 01	papir i karton	550,500	R	1 021,000	R	185,5
1.20.	20 01 02	staklo	80,060	R	-	-	-
1.21.	20 01 11	tekstili	0,600	R	0,740	R	123,3
1.22.	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu	0,060	R	0,620	R	1.033,3
1.23.	20 01 25	jestiva ulja i masti	2,050	R	3,350	R	163,4
1.24.	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31*	0,180	D1	0,040	R	22,2
1.25.	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije	0,880	R	1,370	R	155,7
1.26.	20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33*	0,170	R	-	-	-
1.27.	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente	62,210	R	393,460	R	632,5
1.28.	20 01 38	drvo koje nije navedeno pod 20 01 37*	64,460	R	56,620	R	87,8

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	2019.		2020.		Indeks 2020./2019. 7 (5/3 * 100)
			Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	
	1	2	3	4	5	6	
1.29.	20 01 39	plastika	355,100	R	436,240	R	122,8
1.30.	20 01 40	metali	2,100	R	1,080	R	51,4
1.31.	20 03 07	glomazni otpad	2 451,000	D1	-	-	-
Ukupno			8 114,110		9 029,910		111,3
2. Općina Antunovac (Reciklažno dvorište Antunovac)							
2.1.	15 01 02	plastična ambalaža	0,930	R	-	-	-
2.2.	16 01 03	otpadne gume	1,000	R	3,500	R	350,0
2.3.	20 01 01	papir i karton	-	-	12,820	R	-
2.4.	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente	0,250	R	0,250	R	100,0
2.5.	20 01 39	plastika	-	-	12,040	R	-
2.6.	20 01 40	metali	-	-	0,340	R	-
Ukupno			2,180		28,950		1.328,0
3. Općina Čepin (Reciklažno dvorište Čepin)							
3.1.	15 01 02	plastična ambalaža	-	-	1,230	R	-
3.2.	20 01 01	papir i karton	-	-	32,760	R	-
3.3.	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente	-	-	0,800	R	-
3.4.	20 01 39	plastika	-	-	9,400	R	-
3.5.	20 01 40	metali	-	-	1,180	R	-
Ukupno			-	-	45,370		-
4. Općina Vladislavci (Reciklažno dvorište Vladislavci)							
4.1.	20 01 01	papir i karton	-	-	38,220	R	-
4.2.	20 01 11	tekstili	-	-	0,840	R	-
4.3.	20 01 39	plastika	-	-	23,360	R	-
Ukupno			-	-	62,420		-
Sveukupno			8 116,290		9 166,650		112,9